

FEB 11 1910

Astor Library
Lafayette St.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

„Vienybė Lietuvių“
 Išleista kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00
 Europoje ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užrašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 6.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 9 d. Vasario (February) 1910 m.
 ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXV.

Zingsnis po zingsniui.

Zingsnis po zingsniui zen-
 giame... Zengiamė gal to-
 del, jog grįžti nei sustot nega-
 lime; į senąjį gyvenimą nei
 vienas nebenuorėtume grįžti.
 Pats gyvenimo bėgis ir gi ne-
 pasilieka ant vietos: vis dau-
 giau atidengia mums paslap-
 čių ir vis daugiau nuo mū-
 sų reikalauja darbo. Kas šią
 darbą dirba? Pasakytum gal,
 kad dirba plačioji visuomenė.
 Bet tai būtų neteisinga — joje
 veikia tikrai žymūsrieji ele-
 mentai.

Zinoma, kol dar buvo pa-
 saulis kurčiu, tol pereikėjo ši-
 to visko, ko dabar žmonėms
 reikia. Bet gyvenimas, eida-
 mas pirmyn, ir liaudyje pa-
 gimdo progresą. Įvairios tau-
 tos jau atizymėjo tai dailioje,
 tai literaturoje, tai kitais kul-
 tūriškais darbais. Pakilo ne-
 lygiai. Ten labiau, kur dan-
 giau dirba patys žmonės. Jeigu
 paimsimė įvairių šalių politi-
 škus susivarkymus, tai aiškiai
 suprasim, ką žmonių darbas
 gali: vienur jau naudojasi lai-
 sve, — parlamentariai abel-
 nus žmonijos reikalus ir rupi-
 nasi šalies gerove. Bet dar ne-
 daug tokių šalių yra. Kodėl?
 O gi todėl, kad nevisur dar
 žmonija suprato draugijos rei-
 kalus, nevisur pramatė kultū-
 ros kelius. Kur žmonės su-
 skato dirbt, ten jau pasiekta
 daug augstus kultūros laip-
 snis. Bet tiesiog apgailėtinas
 tebėra likimas tų, kurie tebėra
 tamsybės prietaruose ir neveik-
 lume. Ir tik iš kitų šalių pra-
 simušus šviesos kibirkštei tenai
 kartais įvyksta šoks-toks
 prabudimas...

Iš tų nelaimingųjų tautų
 esame ir mes, lietuviai!... Lie-
 tuvos liaudžiai dar neseniai te-
 užsvito anšra. Prabudę zen-
 giame. Siauras tai takelis,
 spekos iškrikytos, išblašky-
 tos po visus kraštus... Tar-
 pe tų išblaškytųjų kuopelių
 ir mėš, lietuviai amerikiečiai
 prisiskaitysim. Nors senai
 išėjome į švietimosi darbo dir-
 vą, bet dar labai netoli nuejo-
 me. Visas mūsų ikšiolinis
 darbas buvo akių įtempimas į
 Lietuvos vargus; jai sudusa-
 vus, ir mėš dejavome. Ir tai
 buvo mūsų užduotis. Išimant
 dusavimą į Lietuvą, lietuviai
 amerikiečiai mažai tenuzengė
 kultūros dirvoje.

Kol dar buvo tenai (Lietu-
 voje) laisvės dieneles, tol ir
 mūsų laikraščiai špaltos buvo
 nuklostintetos žinėlėmis apie te-
 nykščius atsitikimus; bet ir tai

buvo neilgai. Užslėgė vel
 juodoji reakcija, ir tas... ne-
 mažai atsiliepė amerikiečių
 gyvenime. Nevieno taip kar-
 šta dvasia, kuri atsidavusi bu-
 vo dirbti vien Lietuvos labui,
 pamatė kad viskas kitaip sto-
 ja. Ir ką dabar veikti — klau-
 sia savęs. Pamažėl ir laikraš-
 čiai, sykiu su žmonių upu, nu-
 stojo progresuoti — jų gi špal-
 tas užėmė vadovų vaidai or-
 ganizacijose. Draugijos, kurios
 būtų veikę kitose kultūros
 srityse, inėšė į mūsų laikraš-
 čius šlamštą...

Ir taip viskas einasi ligšiol.
 Gal nevienas mano, ką čia da-
 bar įeisti? Vieni pradeda rei-
 kausti, kad reikia „gerinti“
 laikraštiją, kiti sausai žadina
 liaudį prie darbo. Smėkla
 stovi tame, kad mūsų laikraš-
 tija surišta su gyvenimu; ji
 yra centras žmonijos judėji-
 mo. Mėš nuleidę silpnyn laik-
 raštiją, turėtume nustoti tų
 sąvą draugijų, kurios palaiko
 tarp mūsų sąryšį, nes seniems
 nustojus veikti, mūsų
 jaunoji karta klaidžiotų ir nyk-
 tų... Galiaus tokiai šmėklai
 prašalinti radosi sumanymas
 sutverti Rašytojų Fondas.
 Tačiau šitas da nekiek neža-
 da mūsų gyvenimą pakelti.
 Reikia mums ko kito, reikia
 veikėjų ant vietos.

Patiems veikti! sušuks ne
 vienas. Bet kur gi tie mūsų
 veikėjai? — Vienok tai šventa
 teisybė, kad tie veikėjai esam
 mėš patį. Randasi iš mūsų
 jau tokių, kurie pradeda var-
 toti plunksną; randasi tokių,
 kurie susirinkimuose vieną-
 kitą paskaitą gali parengti,
 kurie gali veikti ant scenos.
 Tik reikia tas visas spēkas su-
 rinkti, neduoti veltui joms
 nykt.

Šiuo neatidėtinu darbu turi
 dabar imties mūsų jaunuome-
 nė, kuri jau bent šiek-tiek
 valdo plunksną. Prasilavi-
 nusios jaunuomenės jau turim.
 Kol ji neišdrįs stoti kultūros
 dirvon, tol ir nuo visuomenės
 negalima laukti nuveikiant
 kiltų darbų. Reikia, kad pa-
 ti jaunuomenė arčiau susipa-
 zintų su bėgančio gyvenimo
 reikalais, kad ji stengtųsi išsi-
 dirbti pažiuras į gyvenimą.
 Prie to viso, reikia kad būtų
 sutartis tarpe jos pačios. No-
 rint turėti sutartį, reikia, kad
 tieje jaunieji veikėjai, kur
 tik randasi bent vienas kitas,
 susijungtų į tam tikras kuope-
 les, ir suvieniję mintis veikty.

Toks jaunimo darbas nepr-
 valytų būti nuspalvuotas siau-
 romis pažvalgomis ar partiviš-
 kumais. Prie jo susikuopt

reikia visiems, kurie tik su-
 pranta kultūros darbą. Tokios
 kuopelės iš labiau apsišvietu-
 sų žmonių galėtų parengti re-
 feratus ir, juos perskaičius ant
 vietos, leisti per laikraščius.
 Tą syk mūsų visuomenė grei-
 čiau apsišvietų ir veikiau per-
 matytų, prie ko mūs gyvenim-
 as veda.

Ir dabar ne kartą vienas-
 kitas mūsų šviesuolių pakelia
 kur-nors ant vietos gana svar-
 bū klausimą, kurį visuomenė
 būtinai privalytų išgirsti laik-
 raščiuose. Tačiau tas balsas
 pasilieka yt šaukiančio tyru-
 muose. Jeigu da kokis pa-
 vienis mūsų publicistas ir ką
 sumano, bei pabriežęs laikraš-
 tui, sušunka: „atsiliepkite“,
 tai niekas ir neatsiliepia. Kas
 gi atsilieps? Kurie ir norėtų
 atsiliept, tie neprisirengę; kas
 kita būtų, jei būtų tarpe švie-
 suolių sutartis, jie vieni-kitus
 paremtų ir visuomenė jiems
 greičiau pritartų, nes vieno
 pakeltas klausimas, būtų kitų
 papildytas, apaškindas, išple-
 totas.

Pradedant jaunuomenei veik-
 ti iš bendro pati laikraštija
 pasigerintų, iš jos pranyktų
 daug absurdų. Kitu budu
 pagerint laikraščiai negalima.
 Patįs leidėjai neišgali užlai-
 kyti nuolatinę apmokamų są-
 darbininkų, nes dar mūsų lie-
 tuvių maža dalis teskaito laik-
 raščius; mūsų laikraščų tiri-
 niu esame, iš didesnės dalies,
 mėš patįs.

Tad ir turėtume, jaunimas,
 imties prie darbo. Vieton
 ba-nių, kurie paskutiniu laik-
 ku užėmė vietą, kurkime švie-
 suolių-inteligentų draugijas.
 Inėškime visuomenėn bent po
 truputį prakilnios dvasios,
 duokime visiems pavyzdį ir
 paskatinimą. Tik tuomet rin-
 ksime gerus vaisius, tada bus
 vienybė, kuomet kultūros
 dirvoje progresiškai elemen-
 tai ims viršų. O tam reikia
 mums susivienijimo.

Supratę tai ir įvykinę, mėš
 zingsnis po zingsniui vis toliau
 nužengsime.

J. J.—nas.

PERŽVALGA.

*** Šiomis dienomis pasi-
 rodė pirmas numeris senai
 garsinto mėnesinio laikraščio
 — „Laisva Mintis“, leidžia-
 mo to paties vardo bendrovės
 iš Scrantono (adresas: 1102
 Blair ave. Scranton, Pa.)
 Laikraštis pakol kas susideda
 iš 24 puslapių, 9x12 colių ap-

imos. Įžengiamajame straips-
 nyj redakcija pasizada eiti lais-
 vamanybės keliu. Paskui ei-
 na straipsneliai: „Kas dabar
 iš eilės neteks gyvasties už
 mokslą“, „Rojus ir pažanga“,
 „Halley'o kometa“, „Girni-
 kas Pašakarnis“, „Pirmutiniai
 lietuviški spauzdiniai Ameri-
 koje“, „Kritika“, „Sis bei-
 tas“. Atspauzdinta keletas
 eilučių Račkausko, Jovaro,
 Straipsneliai padabinti pavei-
 kslėliais. Sadržininkauja:
 J. Šliupas, V. K. Račkauskas,
 K. Jorgelionis ir Jovaras.

Mėnesinio laikraščio pas-
 mus senai jau reikėjo, ir
 „Laisva Mintis“ reikia nuo
 širdžiai sveikinti. Ji bus libe-
 ralizmo skelbėja taip ir žino-
 sime. Tik reikėtų palinkėti,
 kad šita graži idėa būtų atsai-
 giai ir rimtai pravedama gy-
 veniman. Mėš džiaugiamės,
 kad su pasirodymu šito laik-
 raščio, Dr. Šliupas vėl paėmė
 plunksną į ranką. Bet po-
 draug galaujame, kad rim-
 tuose straipsniuose jis sprau-
 dzia, kaip seniau, š tokius išsi-
 reiškimus, kaip: „Tuluza...
 turėjo... daugybė neklaidin-
 gujų bepročių, vadinamų šven-
 taisiais, kaukolių ir grabų.“
 Šitaip geriausias rašinys išeina
 į niekuo neverčiamą anti-
 klerikalšką polemiką. Žinant
 gerai, kaip dar opi mūsų liau-
 dyje tebėra dirva ir atmosfera,
 beje neužmirštant, kad iš isto-
 riško atžvilgio liberalizmas
 tebėra lianuu diegelium, nereik-
 kėtų to diegelio taip neatsar-
 giai pavesti bereikalingiems
 vėjams. Prasilavinę žmonės
 ir be tokių epitetų jau ži-
 nos, kas bloga klerikalizmo
 buvo padaryta, reikia tik doo-
 ti medžiagą; bet mažamoksliai
 nenorės imt laikraščio į rankas,
 kur jų liguosti jausmai užgau-
 nama. Panašiai, kaip su sun-
 kiai sergančiais fiziškai dak-
 tarui, taip ir su draugijos li-
 gonimis kulturnėšiams reikia
 apsieiti sumaniai ir giliai ap-
 mątytai.

Neveizint į tai, mėš atkar-
 tojame „Laisvai Minčiai“ sa-
 vo sympatijas, sveikiname ir
 linkiame, kad ji rastųsi kiek-
 vieno lietuvio grįteleje.

*** Piguš doros suprati-
 mas. „Tėvynės“ 5 nr. p.
 Barbės Zentas rugoja ant
 „Lietuvos“ ir „Vienybės Lie-
 tuvniukų“, kad šiuose laikraš-
 čiuose esą priimami nuo vai-
 kinų ar merginų pajieškan-
 čių sau poros, apgarsinimai.
 (Kazi-kodėl p. B. Ž. tik jau
 todu laikraščiu bara — juk
 priima visi.) Paskui, kada to
 kie apšvedą, tai vėliau ir at-

randą tarp savęs klaidas: mer-
 gina nemokanti virt barščių,
 o vaikas neesąs taip jau mo-
 kytas, kaip skelbėsi; nes nemo-
 kąs nei penkių kalbų ir pačiai
 prisieiną vargt-dirbt... Todėl
 p. B. Ž. pataria laikraštinkų
 suvažiavime šitą mūsų laikraš-
 tijos ydą prašalinti — susita-
 rus tokių apgarsinimų nebe-
 priimt.

Mėš pono B. Ž. apgailavi-
 mui labai prijavėiame; apgai-
 laujame net ir mėš tokius ne-
 nusisekėlių apšvedimus. Bet
 šitokių „nelaimingų“ yra tuk-
 stančiai, o laikraščiuose pa-
 jiesko koks vienas-du per me-
 tus. Iš 10 tukstančių apšved-
 dusių žmonių vargiai da būtų
 koks vienas apšvedęs taip sau,
 žaislo budu. Todėl karštas
 sušukimas pono B. Ž., kad:
 „mūsų laikraščiai yra meilės,
 doros ir šeimyniško gyvenimo
 ardytojai“ ir kad mūsų laik-
 raščiai tuomi atgabena „didele
 blėdį“, yra niekuo neparemtu
 pasakymu, taip sau tik karš-
 tumėlio nusvajojimu. Žinoma,
 tokie apgarsinimai ne kokios
 vertės, jie net juokingi. Bet
 tame laikraščiu negalima kal-
 tinti. Jei mergina ištekejusi
 nemoka virt barščių, tai jau
 greičiau bus kalta jos motina,
 kuri to neišmokino, o ne laik-
 raštis. Tokių merginų ir neat-
 sakančių vaikinių yra milijonai.
 Ar už jų sujungimą gali kas
 paskui kaltinti skvajerą ar kun-
 rigą? Apgarsinimai pasiliks
 apgarsinimais, pakol pasaulio
 laikraštija be jų negalės apsi-
 eit. p. B. Ž. matomai neska-
 to kitų laikraščių, kurie net
 gerai stovėdami dvasiškai ir
 medžiagiškai, deda apgarsini-
 mus visokius. Rastų juose
 net daug nedoresnius, negu pa-
 jieskojimą vaikino ar mergi-
 nios. O jau lietuvių laikraš-
 čiuose, kurie be apgarsinimų
 ir gyvuot negalėtų, juokinga
 būtų uždėt slaghaumą prieš
 panašius „prasizngimus“ do-
 roje. Pagaliau tuomi pasiro-
 dytų, kad mėš ir pačią dorą
 pigiai tesuprantame: kur rei-
 kia kaltint žmonių tamsumą,
 ten mėš randame laikraščių
 ydą.

liuosybės tėvai, buk jiems da
 reikia atiduoti pagarbą už iš-
 kovojimą senovėje nuo kara-
 lių taip vadinamos „Magna
 Charta“ — liuosybių manifes-
 to. Visuomenė da neištiki li-
 beralams ir darbo partijai,
 nors šitos dvi pereitais metais
 ytin darbovos, kad būtų nu-
 mesti muitai nuo gyvenimo
 produktų, kad gyvenimas pa-
 silengvintų, kad valstijos lėšų
 padengimui būtų vely apdėta
 mokesčiais mižiniški lordų žemės
 plotai. Visuomenė to da
 nesupranta ir šiemet per rinki-
 mus davė daugiau balsų už
 lordų partiją — unijonistus,
 nes šiems suteikė parlamente
 239 sėdynes, tuomtarpu abi
 partijos, liberalų ir darbo, te-
 gavo vos 227; taigi lordų ša-
 lininkai vieni turės 12 sėdynių
 daugiau. Kokia tai gadynės
 pašaipas: juk da 1906 metuose
 liberalai ir darbiečiai turėjo
 211 sėdynių daugiau! Ar gi
 anglai eity atgal? Vienok
 taip yra. Kiekviena šalis tu-
 ri savo laikinas reakcijas, ku-
 rios, ant laimės, vis gi ilgai
 netveria.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerika. Vašingtono ad-
 ministracijos kanceliarija su-
 taisse programą, ką prez. Taf-
 tas savo tarnystės laiku ban-
 dysiąs įvykinti. Štai ką: Ari-
 zoną ir New Meksiką paversti
 į lygias kitoms valstybės, įves-
 ti krasos taupomąsias kasas,
 įgauti valią prezidentui užti-
 rėjimą Amerikos visuomeniš-
 kų žemių ir grių, įkurti fede-
 ralinį biurą užsiregistravimui
 kompanijų (dabar jos regis-

Kokią duos pakraipą nau-
 jas parlamentas, da sunku
 įspėt. Vienok manoma, kad
 lordai, nežiurint į savo laimė-
 jimą nebesipriešins valdžios
 biudžetui, dėlei kurio ir parla-
 mentas buvo paleistas. Kaip
 nebuk, o per šituos rinkimus
 buvo pastebėta liaudyje koks
 tai apatinis neužsiganėdimas.
 Bedarbės krizis pasiekė ang-
 čiausių laipnį, ir tik vienos
 kibirkštelės reikia, kad užsi-
 kurtų revoliucija. O revoliu-
 cijos metu, kasžin begu lordai
 netaptų vi-ai išmėtyti iš savo
 blizgančių dvarų. Tuomi per-
 sergsti lordus net jiems prie-
 lankioji spauda. Pagrįžta par-
 lamentan ir ministerijai pirmi-
 ninkas Asquith, kilęs iš bedi-
 no luomo žmogus, bet aštriai
 prieš lordus einąs.

Nuo pradžios vasario Ang-
 lijoje įėjo galen vienas svar-
 bus įstatymas — įkurimas val-
 diškų darbo biurų. Po visą
 šalį bus tokie biurai steigiami
 ir uždyk prijieškoma žmo-
 nems darbas.

truojasi tik savo valstybių biurose), sutverti pirklybos teisimą, sutverti Alaskai vietinę į-tatimdvystės tarybą.

Rusija. Naujai pareję žinios iš Bucharos skelbia pasibaigusius sumišimus tarpe tęnykščių mahometonų ir saulės garbintojų persų. Religiška kova verda. Pribuvusi rusiška kariuomenė nieko gero nepadarė — permaža turi spekuliacijų Mahometų mullos (kunigai) ir persų dvasiškių kursto savuosius fanatikus prieš išmušimo kitatikių, žadedami kritusiems kovoje amžiną linksmę danguose. Visa Bucharą paskendo tos beprotingos kovos lėpsnoje. Valdžia gi nelabai nusimena. Kitatikių išsinaikinimas jai mažai ką rupi.

Kievos mieste padaryta visuotinos kratos, kurias veda specialiai iš Peterburgo atsiųstas nuo turtų ministerijos atstovas. Mat sužinota, kad iš užsienių labai daug pradėjo eit kontrabandos. Tačiau jį ieškoma ir revoliucijos įrankių, kuriu daugelyj vietų ir rado.

Armenijoje atsibuvo suivažiavimas armenų revoliucionierių partijų „Dašnakių tūn“. Jie nutarė paliauti kovą prieš Turkiją ir Persijos valdžias, nes ten jau įsigyveno konstitucija. Dabar visą veiklą jie atkreipsią prieš caro patvaldytę, apie ką ir pranešė rusams demokratams ir socialistams, kad šems esą gatavi talkininkai.

Tarpe tikrųjų rusų įvyko skilimas. Gubernijų skyrėsi neklausą centralinės valdybos. Todėl Dubrovinas šaukia visos Rusijos juodašermių suvažiavimą, kad vel tuos gaivalus suvienyti.

Francija. Potviniai jau pradeda slinkti žemyn. Upė Seine jau nupulė penkias pėdas ir Paryžius lengviau atsikvėpė. Dabar visa rupeitis, kaip sušelpiti nukentėjusius gyventojus. Rodo daug aukų iš visur plaukia. Ameriką viena, per savo ambasadorių Bacon susiuntė \$120,000. Garsingas vaisbunas Wanamaker, prisizadėjęs apmokėti čielam mėnesiui Paryžiaus nukentėjėliu maistą, pridavė šilpimo komitetui \$400,000; Europos valdonai sudėjo \$55,000 ir šiaip iš visur surinkta \$80,000. Bet to visko neuztenka. Skurdas didelis. Apškaityta, kad tinkamai sušelpiti reik apie 100 milijonų frankų. Tukstančiai sužeistų guli ligonbučiuose. Čia bus aktyva priminti vieną atsitikimą, kurs parodys, ką gali fanatizmas. Vienas parlamento atstovas, radikalus Aster pavėdė savo palocij psguldymui sužeistų jų potviniuose. Atėjo ligo niams tarnautų „seseris“ — mergos iš Raudonojo Kryžiaus. Bet vos tik dazinojo, kad štas namas priklaus socialistui ir masonui, tuojaus visos apleido ligonius. Artimo meilė fanatikėms katalikų mergoms esama nežinoma.

Italija. Socialistų deputatas Chira inėšė parlamentan idomų proektą palengvinimui neturtėliu, kurie pačiame Ryme ir kituose didmiesčiuose labai suakimė gyvena. Jis pataria valdžiai, kad didžiama

bažnyčių ir vienuolynų, kurie apytuščiai stovi, apverstų į gyvenamuosius bustus. Tie budinkai priklauso valstybei. 23 deputatai šitą inėšimą parėmė.

Graikija. Nelabai senai karalius Jurgis nusprendė prileisti visą šalį prie aptarimo šalies reikalų. Todėl paketi-no įsteigti ką tokių panašų į tautos seimą. Graikijos visuomenės luomai pradėjo bruzdėti ir rinkinėti savo pasiuntinius. Podraug sukruoto ir salos Kreta gyventojai, kurie yra visi graikai, bet nominališkai priklauso Turkijai. Jie žada irgi siųsti savo atstovus Graikijos rengiamam seimam. Bet sala Kreta, kaip žinoma, stovi po kitų valstybių globa Anglija, Rusija, Italija ir Francija verčia kretiečius priguleti Turkijai. Taigi dabar Turkijos valdžia skubina pra neša šitoms valstybėms apie kretiečių tikslus. Subruzdzo globėjos. Anglijos valdžia jau išsiuntė savo eskadrą iš Maltos kretiečių bauginimui, kad sėdėtų ramiai namie.

Chinai. Laukiamoji chinų konstitucija ir parlamento sušaukimas, ciesaorisku ediktu tapo atidėta da ant ilgesnio laiko, rasi kokių devynių metų. Gubernijų valdyboms protestuojant, valdžia nurodė, kad reikalinga esą daug laiko prisižiūrėti ir prisiklausyti didelės imperijos reikalams, be ko esą nebus atsakančiai išdirbta konstitucija. Reikia iš to išvesti, kad didumas valstybės kenkia jai pačiai. Mažesnes geriau ir greičiau galima bus sutvarkyti. Taip bent išėina iš pačios chinų valdžios lūpų, nors ji to stačiai ir nepasako.

IŠ VISUR.

× Hamburg-American linija eina lenktyu su Cunard linija didumu laivų. Nutarėsi dirbti du milijonų laivų ant Atlanti. Laivai busiu po 950 pedų ilgio ir nešią 4 800 pasaziery, o 750 tarnų. Cunard linijos milžinai — „Mauretania“ ir „Lusitania“ teturi po 790 pedų ilgio. Kita kompanija — White Star, stato vel du milijonų laivų: „Olimpic“ ir „Titanic“ po 850 pedų ilgio. Neuzilgo Atlantikas nuklotas bus vienais milijonais.

× Jauniasis pasaulyje valdonas, tai chinų imperatorius Pu-Yi, kuriam šiaunedel sukako vos ketvirtii metai. Po jo valdžia yra 450 milijonų žmonių.

× Salonikuose, Turkijoje, teatre „Geršule“ vokiečių grupa surengė operetę „Linksmas Našlė“. Prasidėjus lošimui serbai studentai emė švilpt, kelt triukšmą ir mėtėti aktorius kiaušiniiais ir sugedusiais pamarinėiais. Ten buvusie vokiečiai šoko ant studentų Pakilo muštynės, kuriose daug žmonių sužeidė. Serbai mat labai neapkenčia visko vokiško.

× Barcelonoje karo teismas teisė čielą kaimą Marta, iš provincijos Kolonia. Pereitų metų bruzdėjimuose kaimiečiai

sudeginę vienuolyną. Dvylika apkaltintųjų pasmerkta mirties bausmei, o 36 ilgam kalėjimui.

× Austrijos pirmėvių lenkų jaunuomenė rengia 5-kių metų dvigubą jubilėjų: kaip lenkų žemėje po caro valdžia buvo pradėta boykotuoti rusiškos mokyklos ir paminėti mus visuotino streiko Varšuvoje, 1905 m.

× Lodzėje tapo užmuštas, savo namuose kurpius Kaminski, valdžios šnipas. Jam atkeršyta. Nesenai mat vienas jo pažįstamas Kravčik pabėgo iš kalėjimo, ir nežinodamas, kad Kaminskis tarnauja valdžiai, uzbėgo pasisėpt. Siutuoji vel išdavė pabėgėli policijai. Ant rytojaus kurpius jau šaltas tysojo ant lentos.

× Austrijos policija Lvove areštavo Rusijos šnipą Milobendzkį. Pas jį rasta svarbūs dokumentai, parodą, kad jis yra netik ochranos tarnas, bet podraug rusų kariuomenės vyriausis štabo landunas

× Vienam Koreos pakraštyje, Phongan aprubėse sukilo prieš Japonijos valdžią korejiečiai; pirm to jie nužudė 20 čia apsisėdusių japoniečių ukininkų.

× Norvegijos pakraščiais siautė didelės audros, kuriose prazuvo daugelis zvejotojų; dešimtį negyvų zvejotojų vanduo išnešė ant Lofoden salų. Neranda dar devynių valčių su 40 žmonių.

× Tarpe francuzų orlaivininkų paėjo kalbos, kad amerikonas Wellman rengias neužilgo atlikti naujos sistemos balionu kelionę iš Europos Amerikon, tai gi per Atlanti didžmarį. Skrisias iš Francijos ar iš Anglijos.

× Krokavoje vel iškilo byla apie Rusijos šnipus. Nesenai mat vienas tokis Rabinavičius apsigyveno dvare, kaip po gubernierius ir įpainiojo daugelį žmonių.

× Rusijos valdžia oficiališkai pranešė, kad cholera jau prigresusi, paskutiniis ligonis jau tapęs paleistas Peterburge iš ligonbučio, kaip išgijęs. Nuo pasirodymo choleros, rugpjutyje 1908 metų, iki šių metų, buvė 16,594 susirgimai ir 6,666 žmonės nuo choleros numirė. Pereitais metais susirgė 7531 ir pasimirė 2,680.

× Garsingas italų giesmininkas Caruso, kuris dabar debiutuoja New Yorko operose, tapo patrauktas Florencijoje teimam. Dr. Vedova daręs Carusui gerklėje operaciją ir negavęs užmokėt. Reikalauja \$10,000. Caruso jam pirmiau siulęs \$2,000, paskui \$3,000, ant galo pabėgęs Amerikon.

× Netekęs valdžios Nicaraguos buv. prezidentas Zelaya išsidangino iš Meksikos. Išvažiavo ant apsigyvenimo Belgijon. Visų budamas apleistas meilinasi prie darbininkų. Apleidamas Vera Cruz, stovėdamas ant vokiškų garlaivio palubės patėtiškai sušokęs: „Tegyvuoja darbininku klasai Tegyvuoja sveitingi meksikiečiai!“ Pulka

darbininkų jam atsakė: „Gyvuok Zelaya tarp darbininkų!“ Netekęs valdžios Zelaya pavirto socialistu.

Iš Lietuvos.

Nauji lietuvių dainininkai. „Viltis“ rašo su pasigėrėjimu apie keletą naujų mūsų dainos žvaigždžių, tu tarpe atžymi jauną mergaitę, p-lę Liudviką Balčiauskytę dailų sopraną. Balčiauskytė gimusi Kamajuose, vargonininko dukte. Antras, tai p. Zyndram Koscialkauskas, geras baritonas. Jis kilęs iš lenkų didžponių, bet gyvendamas tarp Pandelio (Ezerėnų apskr.) lietuvių, tapęs grynu lietuviu. Trečias, p. Kazėnas

Vaduokliai (Ukm. pav.) Gruodžio 6 d. Raguvos urėdninkas Nikolaev su pora sargybinių Vaduoklių apeliunkė į jėškojo prazuvisių rudenio jų pavalkų ir šlajų. Kas tai nurodė, kad minėti daiktai, girdi, esą pas Laurenčiką netoli Vaduoklių, gyvenantį vienasėdijoje. Urėdninkas atvykęs norėjo nakčia įsiveržti vidun. Laurenčiko žmona bijodama, kad gal kokie galvažudžiai plėšiasi, nurodė, kad jos vyras gulį svirne; tuo tarpu gi ji pažadino vyrą ir pranešė jam, kad kas tai pas juos laužiasi. Laurenčikas vienmarškinis išbėgė į priemenę, nešinas pliauskę rankose, suriškęs: „Kas išs per duris, pirmą nudžiausiu!“ Policistai, išgirdę vyro balsą, pagrižo nuo svirno ir išlaužė duris puolė vidun. Laurenčikas neišigando: jis drožė pliauske galvon vienam ir kitam sargybiniui, urėdninkui gi, kurs bantėdė šauti, pataikė rankon, iš kurios iškrito revolveris. Policija, bndama parblokšta, puolė prie šautuvų ir pradėjo šaudymas. Daugiau niekas neatsiliepė. Urėdninkas pasiėmė revolverį ir visi policistai papludę kraujuose pagrižo Raguvon, kur daktaras perišo jiems žaidzas. Po to Laurenčikas nuvažiavęs Panevėžin ir iš-įpasakojęs tenais policijos viršininkams apie tai, kaip atsitikė. Jį pasodino kalėjimam ir dabar tardo.

Vaduoklietis. Švobiškis (Panev. pav.). Gruodžio 22 d. buvo didelė audra: sudraskė 2 klojimu, vieno grintelninko visai nunešė kutę, klebonijos nuvertė ant stulpų pastatytą daržinę — 3 stulpus visai išrovė ir staiga nunešė 6 sieksnius nuo daržinės; daržinė buvo visai nauja ir tvirtai pastatyta. Ta audra buvo ir apie Linkavą ir kt.

(„Liet. Ukin.“)
Amerikiečini padėka. Leiskite, meldžiamieji, per Tamstų laikraščių iš širdies padėkoti gerbiama p. Juozui Baturai, buvusiamjam kaimynui, nunai Amerikos piliečiui, už gausią — 600 rub. pašalpą elgėtnamiui — ubagynui gimtinėje parapijoje įkurti. Šiaulėnų parapijonų vardu, bažnyčios maršalkos:

Juozapas Dovidaitis.
Vincentas Lauraitis.
Kazimieras Sutvickis.
Mikalojus Gudžiūnas.
Petras Mikšis.
Juozas Jankunas.
Šiaulėnai, I. 2. 1910.

Vilnius. „Naša Niva“ pradėjusi spauzdinti sutrumpintą baltarusių tautos istoriją. Autorius p. Vlast. tarp rusių Polocko kunigaikščiai davę pradžią dagi Lietuvių Kunigaikštijai ir jog mūsų garsūs didieji kunigaikščiai buvę baltarusiai. Kazin, ar bepavyks gerbiamajam baltarusių istorijos tvėrėjui ir popularizatoriui apginti moksliskai tą savo vis delto gana drąsų išvedimą.

„Puriškevičius“ Šiauliuose. „Birz. Vied.“ rašo: gruodžio 28 ir 29 d. buvo Šiauliuose apylinkes dvarininkų suvažiavimas. Tarp kitų atvažiavo dvarininkas S., kuris užsuko viešbutin, kuriame jį visi pažinojė. Viešbutyje pasitaikė naujas šveicorius, kuris nepažinojo atvažiavusio pono; jis paklausė kaip jį irrašyti į viešbučio gyventojų knygas. — Įrašykite — „Puriškevičius iš Peterburgo“ — atsakė p. S. Taip ir padarė. Tuojau visą miestelį aplėkė gandas: į suvažiavimą atvyko pats Puriškevičius iš Peterburgo. Subruzdzo šiauliečiai, yp-č vietinė policija. Kas gi tau, toks svečias! Tuojau, prie viešbučio durų pasirodė „garbės delei“ pastatytu du miestasargiu, o viešbutin atpyškėjo, išėiginiais mundierais apsitaisę, Šiauliu viršininkai. Stukis į menamojo Puriškevičiaus užimtojo kambario duris. Girdi — „Puriškevičius“ prašo juos lenkiškai įeiti. Nustebo viršininkai: Puriškevičius ir lenkiškai kalba. Įeina, ogi visai ne Puriškevičius. Juokdarui p. S. prisiejo patekti protokolų knygon už prisirašymą ne savo vardu.

Mūsų pramonė. Biržuvėnų (Šiaulių ap.) dvarininkas Gorskis atidarė popieriaus dirbimo fabriką. Pirmiau buvusi ten miltų maltuvė.

Aklas, siuvejamas. Kaltinėnų valsčiuje (Res. ap.) gyvena siuvejamas Lisauskis. Jisai apako vos 6 metų amžiaus; dabar jau turi daugiau, kaip 40 metų. Nors aklas, jisai siuva kuo-geriausiai, be jokios šviesos, nakčia ir ploniausiu atdotan lengvai įsiveria siuola. Atmintį, sako, turi geriausia ir iš atminties moka visą Šventraščių.

Blaivininkų suvažiavimas Peterburge jau pasibaigė. Suvažiavimas bakų dauguma nutarė, jog pasekmingiausias budas kovai su girtybės esąs visiškas pasizadėjimas negerti, tariant, pilnoji blaivybė. Tarp kito ko suvažiavime buvęs pakeltas klausimas apie monopolij. Vienok kalbėtojo buvo išreikšta nuomonė, kad vyriausybė, laikydama monopolius ir, žinoma, stengdamosi gauti iš to jų daugiau pelno, platina girtybę. Prieš toki tvirtinimą protestuodami kalbėjo vyriausybės atstovai Levickis, Šumachas ir Minclovas. Pastarasis driso pasakyti viešai, jog kalbėtojas prieš monopolij melavęs; kilo didžiausias triukšmas ir Minclovas pasitraukė iš aikylos visų apvilpiamas. Ne pasilikto skolingas, anot „Birz.

Vied.“ ir melagiumi pavadinatas kalbėtojas (Borodinas), kuris pasakė: „Jeigu jau ir galima įtarti mane, jog aš pamelavau, tai gal iš netyčių, bet ministerijos atstovai melavo visuomėi, meluoja ir dabar.“

Kiek nutelsta mirtimi 1909 m. Pereitais metais nutelsta mirtimi Rusijoje 1,449 žmonės, nubausta, žinoma, ne visi, bet vis delto labai daug, nes 537 žmonės. Daugiausia nubausta mirtimi Jekaterinoslaviniuje — 116 žm., Odesoje ir Saratove po — 31, Charkove — 23, Voronežiniuje — 22, Kygoje ir Varšuvoje po — 21, Kieve ir Tambove po — 19, Tifl-se, Ufoje ir Kurske po — 18, Maskvoje ir Krasnojarske po — 15, Vilniuje — 14 ir t.t.

Lietuvių moterų protestai. Kun. Marmos atsisaukimas, tilpęs pernai lietuvių laikraščiuose atrado Lietuvoje gana daug atbalsių. „Vie nybės“ redakcijon atsiuntė savo protestus (prieš girtybę) 1983 moterų ir 138 vyrų.

Kauno gubernatoriaus aplinkraščiu iš lapkričio 30 d. prisakyta buvo visoms Kauno gub. valsčių valdyboms apskelbti, jog norint eji 1910 metais galutinai išsiskelti į vienasėdžius, turi padaryti valsčiuje nutarimus ne veliau, kaip iki vasario 1 d. 1910 metų. Paskiau padaryti nutarimai nebegalėsia jau buti išpildyti šiais metais.

Ukmergėje gruodžio 17 ir 28 buvo du koncertu artistėdžininkės p-lės Vėndos Liubičaitės. Jinai dainausi lenkiškai, lietuviškai, rusiškai ir francuziškai. Tarp kitų dalyku, p-lė Liubičaitė dainavusi „Lietuvių Valsą“ jos pačios kompozicijus. P-lė Liubičaitė žadanti važiuoti dainuoti užsienin, bet prieš išvažiuojant norinti dar sutaisyti savo koncertus Vilniuje ir Kaune.

Sukaktuvės. Šiais metais sueina 25 metai, kaip pradėjo rašyti žinomoji lenkų rašytoja, „Dievaičiu“ ir kitų apysakų autorė, Marė Rodzevičaitė. Lenkų visuomenė žadanti tas sukaktuves prideramuju budu pagerbti. M. Rodzevičaitė, nors ir lenkiškai rašo, bet vis delto yra ir mums, lietuviams, gan artima. Ji myli Lietuvą ir lietuvius ir savo apysakose mėgsta dažnai paliesti lietuvių gyvenimą. Lietuvių kalbon yra išversti keli jos veikalai. („Viltis“)

Kaunas. Kunigų susišėlimas. Žemaičių vyskupijon kunigai turi pasidarę draugiją susišėlimui nelaiminguose atsitikimuose, kaip antai: ligoje ar kitoje nelaimėje. Prie draugijos gali ir kitų vyskupijų kunigai priklausyti. Ligi šiol prisirašė prie draugijos 102 kunigai. Pinigų per du metus nariai įmokėję apie 4 tukstančius rublių.

Panėdėlis (Ezerėnų ap.). Gruodžio 19 d. sudegė Laibunų dvaro pono rumas. Ugnyje žuvo daugybė visokių brangių daiktų. Patįs ponai su savo tarnais vos bėspėjo išbėgti. Spėjama, kad ugnis atsirado iš virtuvės. *Scriptor.*

Panedėlis (Ezerėnų ap.). *Iškvystė*. Mūsų krašto žmonės nenustoja plaukti į Ameriką, kaip upės vanduo. Nebe-nori savo tėvynėje-Lietuvoje pasilikti. Yra sodžių jau iš leidusių po keletą dešimčių savo žmonelių į Ameriką ir dar vis daugiau rengiasi. Vien tik Sribiškių sodžius neseniai palydėjo į Ameriką 25 vyrų-kus.

Scriptor.

Dankšiai (Kalvar. apskr.). *Burtai*. Apie mus dar tiki-ma į burtus. Kučioje prieš vakarą šeimininkas pašeria vi-sus gyvulius, o temstant visų gyvulių edesius atima, išvalo lovius ir edžias, o kaip-kas dar ir tvartus uzrakina. Mat, tikima, kad jei atėjus svetimas žmogus pasiims iš lovio pašer-ą ir parnešęs namo pašera tuo pašaru savo gyvulius, tai jo gyvuliai tarp, o ano menkyn-eis. Ar ne tamsumas?

Diemedis.

Tilžė (Prūsų Lietuva). *Naujas laikraštis*. Nuo Nau-jųjų metų pradėsias eiti Til-žėje mėnesinis laikraštis vo-kiečių kalboje apie Lietuvą — „Apskrita Lietuviška apžval-ga“. Turime mes panašų laik-raštį lenkų kalboje „Litwa“. Tie laikraščiai mums labai naudingi, nes jie supažindina su Lietuva žmones nemokan-čius lietuviškai kalbėti ir ne-galinčius mūsų laikraščius skaityti. Kas tik gali vokiškai skaityti turėtų šį naują laik-raštį palaikyti. Leis jį žino-mas mūsų tautininkas p. Va-nagaitis, redaktorius laikraš-čio „Bjurtė“, skiriamo Prūsų lietuvių atgavimui. Adresas: J. Vanagat. Tilsit. Hohe-Strasse 81 „Allgemeine litau-ische Rundschau“. Kaina me-tams 6 rub.

Rusijos oro laivynas 1910 metais. Visos Euro-pos valstybės stengiasi kuog-reičiausia įsitaistyti daug oru skraidomųjų mašinų. Rusija mano šiais metais turėti 7 ma-šinas, iš kurių 5 jau turi nu-pirkusi užsienyje, o dvi didelė mano pastatyti. Be to manoma įsitaistyti lekiuojimus tarp Pe-terburgo ir Varšavos. Greitu laiku bus statomos tarp šių miestų skraidomosios maši-noms stotys, per 150-200 var-stų viena nuo kitos.

Mirties bausmė. Žmonių žudymas neina mažyn. Laik-raščiai paduoda žinias, kad kuone kiekviename mėnesyje lygiai teismai nuteisia žmonių nužudyti. Vasarą buvo šiek-tiek mažiau žmonių nuteista. Per iščius metus pernai nu-teista nužudyti tukstantis 449 žmonės, iš kurių 537 žmonės nužudyta, o kitiems mirties bausmė pakeista katorga. Kuone išsina, kad kiekvieną dieną žudoma po vieną žmo-gų.

(„Saltinis“.)

IŠ AMERIKOS

150 anglekasių pražuvę. Primero, Col. kasyklėse ply-šo gazai ir užberė žemėmis 150 darbininkų. Jų daugiausia buvę slovakai ir vengrai. Ik-

šiolai tik vieną meksikoną išė-mė gyvą.

Nauja kometa vėl dingsta. Astronomai šių metų pradžioj pastebėjo naują mūsų padangėj kometa, kuriai davė vardą „A“. Bet ji kaip neti ketai pasirodė, taip vėl greit pradėjo nuo žemės atitolinti. Lekianti šalin po 41 mylią ant sekundos.

Mėšos boykotas platinasi. Rods federalinė valdžia ir miestų vietiniai teismai vis gi-liau pradeda tardyti po mėšos trustų skyrius, bet visuomenė to nelaukia ir savu keliu ban-do trustus nubausti. Jau rašė-m, kad pirmiausia Cleve-lande, o paskui Pittsburge ir New Yorke gyventojai susita-ria mėšą boykotuoti, tai yra pašizada per mėnesį jos ne-pirkt. Šitokis boykotas, kaip elektros srovė dabar perbėgo po visą Ameriką ir jau daugė-lį mėšos vertelgų (bučerių) išvarė iš biznio. Trustai ma-to sau negeistiną pragaištį, bet už savo milijonų stovėdami drąsinasi ir tikisi, kad boyko-tas pails prieš juos bekovoda-mas. Tuomtarpu vis daugiau aikštėn išsina trustų klasos.

Antai patirta, kad Jersey City mėšos magazinuose — prie Swifto skerdyklų — trustas mėšą laikė sukrovęs sklepuose tarp ledų ir tyčia neišleidavo kad pakelti kainą, buk perma-žai begaunama esą galvijų. Kada mėša būtų pabrangusi, tai paskui prasmirdusių būtų paleidę visuomenėn ir susipy-lę milijonus į kišenę. Tiki-masi, kad miestų Grand Jures ir Vašingtono kongresas šie-met trustus pakratys už apy-kaklių ir išbarstys į godžius planus. Gar-us vegetarijonas. Horacijus Flečer, važinėja da-bar po miestus su lekcijomis aiškindamas, kad laikas atėjo visai paliauti mėšą valgius.

Vėl anglekasių žuvo. Drakesboro, Ky. kasyklėse, gilumoj 170 pėdų užsidegė gazai ir užkirtė kelią 33 dar-bininkams. Manoma, kad jie jau užtroško.

Poetų fabrika. Missouri universitetas įvedė skyrių spe-cijališko mokinimo rašyti po-ezijas. Nors ir visai neturintį gabumo žmogų, keletą metų prabuvus tame skyriuje žada išleisti gatavų poetų. Da pir-mutinė Amerikoje tokia mokykla, ir nedyvai kad ji užgi-mė Missouri valstijoje, kuri kaipo kietasprandžių fermerių sritis neturėjo jokių poetų ir jautė-i gėdą prieš kitas valsti-jas.

Jurinkų skandalas. Bostono laivakiemų kariškas teismas išskėlė keletui oficie-rių bylą. Prasidėjo tarp jų skandalas nuo balius pas ad-miralą Swift. Dr. Cowles lin-do prie feldšeriaus Heslerio duktes. Laivyno kasierius Auld už ją užstojo ir sumušė. Visi dalyvavusieji baluje da-bar teisiami, kaip prasižadę džentlemenų varda.

Karikatūros paroda. At-einančio gegužio 9-14 dd. New Yorke rengiama visos Ameri-kos karikatūristų paroda. Apie 60 geriausių karikatu-ros piešėjų, tie ką už vieną piešinėlį nuo laikračių gauna

ne mažiau \$500, būtina turės išstatyti kokį vieną originali-škiausį piešinį. Amerikoje hu-moro ir satyros piešėjų yra viso į 3000.

Lenktynės prie poliūso. Keliavęs prie šiaurės poliūso, kom. Peary pasisulė Ameri-kos mokeliučiams, kad jį iš-rengtų prie pietinio poliūso, prie kurio dabar lenktyniuo-jasi Anglija ir Francija. Ge-ografų draugystės jau prita-rią. Visas dabar klausimas, kas duos pinigų, nes Peary apskaito, kad jo kelionė le-šiuosianti į \$100,000. Kaip bus, taip, o Peary jau tikrai į kelionę rengiatis. Vaziuosias ant to paties laivo „Roosvelt“, kuriuomi keliavo šiaurėn. Iš-keliausias ateinančiame ruden-y, ir tikisi, kad pietinį po-liūsą pasieks apie pabaigą 1911 metų.

Žudikė atgijo? Paejo pas-kalas, kad garsoji Belle Gu-annes, kuri anuo metu Laporte, Ind. ant savo farmos nužudė keletą savo vyrų, o paskui pa-ti tapo savo sėbro sudeginta, esanti gyva ir gaspadinaujanti pas tulą farmerį netoli Will-mar, Minn.

Anglekasiai gazdina. Šią savaitę užsibaigė Indianapolis je United Mine Workers kon-vencija, su 2000 dalyvavusių delegatų, kurių veik didesnė pusė nuo Pensylvanijos an-glekasių atvyko. Šiaip svar-baus daug ko nenutare, iši-mant griežto pareikalavimo, kad kasyklų savininkai nuo balandžio 1-mos visur pakel-tų ant 10% mokestis. Jei to geruoju anglekasiai negausi, tai iškilsiąs tokis streikas, ko-kio Amerika dar neregėjo. Tukstantis su višum delegatų iš konvencijos tiesiai nuvaži-avo į Toledo, kur yra susivazi-avę ir kasyklų savininkai iš In-dianos ir Ohio, tarties su uni-jos vadovais apie mokestis.

Ir vėl pražutis. Meksi-koje, ties miesteliu Las Espe-ranza, Palau kasyklėse viena-anglekasis ruke cigareta ir už-degė gazus. Plyšimui įvykus žuvo 68 darbininkai. Šiandėl po greta įvyko tokios trys ne-laimės, kuriose žuvo viso labo 177 žmonės.

Originališkas testamen-tas. Pasimirus tulai muzikės mokytojui, p-niai Waldecker, Vašingtone, atidaryta jos testa-mentas ir štai kas rasta: „Mel-džiu, kad mano laidotuvėse būtų muzikė ir šokiai, kad jo-se dalyvautų visi mano drau-gai ir tris kunigai, bet visi tu-ri šokt ir linkaminties“.

Vario pramonė stovi prie krizio. Per vieną savaitę pen-kios kompanijos birzoje prak-išo apie 10 mil. dolerių. Sako-ma, kad Morganas joms paki-šęs koją ir norį vario pramonę supirkt sau, tam tikslui jau esanti Morganas sutverta ben-drovė su 100 mil. kapitalo. Siemet Morganas suėmė jau keletą pramonių.

Žodžio laisvė laimėjo. Šiandėl New Yorke apskri-ties teisme užsibaigė garsingų spaudos žesimo (libel) byla. Skaitytojai neužmiršo, kaip 1908 m. buvo prezidentas Ruz-velt patraukęs teisman du

dienraščiu: New York World ir Indianapolis News, kurie ap-rašė, kaip Ruzveltas, jo pus-brolis Robinson, W. Taft, tuo-laik karės sekretorius ir kiti, nupirko nuo francuzų Pana-mos kanalą už tris milijonus su puse ir pardavė Amerikos valdžiai už \$40,000,000, tokiu budu, anot tų laikraščių apsu-kdamai valstybę ant 36 mil. do-lerių. Ruzveltas ir jo šali-niškai pasistengė, bent iš pa-viršiaus darodyt, kad jie to nepadarę ir reikalavo tuodu dienraščiu nubausti, kaipo nu-plėšusius jam ir keletui jam artimų didžiųjų garbė. Ilgai traukėsi tardymai, bet visgi išsiaiškino, kad su geru noru ra-šančius, nors jie įžeistų ir aug-štus valdininkus, kad ir pre-zidentą, vistiek negalima laik-raščius bausti. Kaip Indiano-polio teismas, taip ir New Yor-ko, bylą atmetė ir paliuosavo tuodu dienraščiu nuo atsako-mybės už žesimą.

Algų statistika. Cen-zo biuro biuletenas paduoda šio-kias darbo apyskaitas. A-merikoje buvo suskaičyta 123, 703 įvairių fabriku ir šiaip darbaviečių, kuriuose dirba 3,297,819 asmenų: 2,619,053 vyrų, 188,599 moterų ir 90,167 vaikų. Jiems visiems per savai-tę išmokama \$33,185,791—vy-rai gauna \$29,240,287, mote-rijs \$9,633,481, o vaikai \$312, 023. Daugiau ne pusė dar-bininkų gauna ant savaitės po \$9. Daugiausiai gauna brang-akmenių dirbtuvėse, nes po \$21 ant savaitės, mažiausiai apmokami terpentino ir sakų išdarbytėse, nes vos po \$5 sa-vaitėje. Plieno industrijoje vidutiniškai moka po \$12 sa-vaiten, medvilnės darbvie-tėse moka moterims po \$6, sa-vaiten, vyrams — po \$8, bet pietinėse valstijose vos po \$5.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

Central Brooklyn, N. Y.

At-iradus mūsų apylinkėje „vėlių ganytojui“, radosi ir tikėjimo priešai, nauji „šliup-tarniai“, kurių ik šiolai neži-nota. Mat kun. Kuodis kas sekmdienis bažnyčioje žmo-nėms kala į smegenis, kas tai yra šliuptarniai, koks jų užsiėmimas ir ydo. Todėl ne-dyvai, kad čia žmonės pradėjo visus be skirtumo vadinti šliuptarniais, netik už nelanky-mą bažnyčios, bet ir už lanky-mą vietų su-irinkimų; teatrų, prakalbų, referatų ir tt. (iši-mant balius), nors ir seniau čia į pirmiečius jau nekaip žiūrėta, bet netaip baisiai.

Central-Brooklynas vienas iš tamsiausių lizdų visame Brooklynė. Todėl neįstabu, kad čia kunigėlis savo „mok-sliui“ plėtoti rado gerą dirvą. Jo žodžiai gana didelę įtekmę padarė ant tikinčiųjų.

Rudenį kun. Kuodis rinko sau aukas įsitaismui rakandų, o paskui vėl ėjo rinkdamas paprastąją kalėdą. Čia, žino-ma, pirmą syk jis turėjo progą pasipažinti su lietuvių papročiais, budu ir pažalگو-mis, net ir visai jo norui priešingomis kokių jis, visai nesitikėjo rasti. Ant ra-kandų renkant jam čia gerai

sekėsi, nes kai kuriose šeimy-noe gavo net po \$15.00. Vie-tiniai žmoneliai kunigėlini-gana duoslūs, kunigėlis ne-mazai ant „rakandų“ surinko. Blogiau ėjosi kalėdojant. Čia mat kunigėlis ėjo grįčiosna su šventėniu išdidumu. Iš pir-mo sykio susitiko su „šliup-tarniais“. R-do tokių žmonių, kurie netik neguodojo, bet ir visai atidžios ant kunigėlio ne-neatreipė. Tulose vietose ataitiko dar aršiau: vienoje vietoj ėjus, nešant visiems prie lupų kryžių bučiuoti, vie-nas griežtai atsisakė, kad ne-norįs medžio bučiuoti, nes jis nematęs reikalo. Tas buta mūsų kunigėlini perdaug. Už-sidėgęs piktumu klausė, iš kur jis ėšas, vardo, pavardės ir tt., norėdamas užsirašyti. Bet vai-kinas atšovė, kad kunigas ne-turi tiesos jo klausinėti, o sa-kyti nematęs reikalo. Taip ir pasiliko. Buvo ir tokių vietų, kur kunigą be jokių „ceremonijų“ užprašė penk-tuko, ant blekinės alaus „su-sidėti“, ir t. p. Potam atsi-darė mūsų kunigėlini nauja tema pamokslams sakyti. O sako dabartės mazne kas sek madienis, kad šioje Brooklyn dalyje esą tokių žmonių, ku-rių reikią bijoties susitikti ei-nant gatve. Tai esą vėlio sekla, šliuptarniai, bedieviai, parmazonai, cicilikai ir tt., kurie niekiną tikėjimą, bliuz-niją prieš bažnyčią, netiki į Dievą ir tt. Tokių žmonių esą nereikia netik inamijon (ant burdo) priimti, bet ir ne draugauties, bijoties kelyje su-sitikti. Kuris neinas bažnyčios esąs baisesis žmonijos prie-šas. Girdi, kaip tokie negaus kur prisiglausti, matys, kad nuo jų visi tolinasi, neapken-čia, tai vėl sugrįš prie Dievo. Žinoma, tokie vienpusiški iš-vedžijimai ant tamsių žmo-nelių padaro nemažą įspudį. Ir dabartės, nepasisuk naktį ant gatvės, kuris neesi buvęs pėreitą syk bažnyčioje, nes gali su perpjauta galva grįžti. Nors tas dar neatitiko, bet kitaip ir negalės buti, jei ku-nigas nesiliaus sėjęs neapy-kantos tarpe tamsių žmonių. Reikia žinoti, kad čia žmonės, apart karčiamų ir vietinės bažnyčios daugiaus nieko nežino, ir nenori žinoti. Jei tu jam ko prakilnesnio mėginsi užminti, kas jo smegenims dar negirdėta, jis umai ant tavęs rusėją atidžią atkreipia, klaus-damas: „Ar ne šliuptarnis esi!“ Už minutės, jei nepa-bėgsi, tikėkis smugio. Patė-mijau tai čia dar lietuviško kunigo neesant, tuomet nors ir gi ant „cicilistų“ neprielan-kiai žiūrėta, bet ciciliko „bai-sumų“ nežinota. Aš pats persi-liudijau, nors ir pirma žinota kuom esu, bet sakyta: „mums nieko blogo nedaro“; dabartės tie patį asmens, su kuriais kasdieną prisieina sueiti, jei pikto nedaro, tai tik ačiu ne-progai.

Aš tvirtai tikiu, kad jei vietinis kunigas nesiliaus vien-taučius siundyti, neapykanta seti vienų prieš kitus, kils ne-mazai kerštingų skerdyonių „auksėdai ar vėliai; tas neiš-vingtina. Nes čia žmonės iš-tisą savaitę per naktis tai smuklėse, tai gatvėmis rekau-ja, o nelaimė jei tokiems pa-

pulsi ir jie žinos kad nesilan-kai bažnyčion — nebeįsistei-sinsi. Nes girdi, tokį žmogų užmušt, jokios nėra nuodė-mės...

Įstabu, kodėl kun. Kuodis neatreipia atidžios ant gir-tuoklių! Ar jis nemato, ar ne-nori matyti, kas tarp vietinių gyventojų iš priezasties gir-tuoklystės delasi? Juk čia maznekas savaitės pabaigoj pjoვნės ar muštynės atsitai-ko, kur be policijos neapsiei-na, o kits pragėjęs visus pini-gus girtas parėjęs pačią muša. Ar tas nenudėmė? Tuomi tarpu bedievių, šliuptarnių panašiuose dalykuose nesigir-dėt maišantis.

Arkangelas.

Bayonne, N. J.

Sausio 24 d. vietinė socija-listų kuopa parengė teatrą ir balių. Dramatiška Dr-stė „Ly-ra“ iš Brooklyn sulošė: Br. Vargšo dramelę „Salamono Sapnas“ ir A. Antonovo far-są „Bomba“. Lošėjai atliko roles gan gerai.

Rengėjai teatro patiko aš-triausius priešus, — tai vietinį kun. M. Sedvydį su kun. B. Žindžium iš Elizabetho. Su keletu savo tamsių tarnų jie sumanė uždaryti teatrą ir ba-lių ir ištikro butų uždarę. Mi-nėti dvasiški tėveliai, ar gal jų tarnai, surašė mūsų teatro protokolą, nelyginant Lietuvos žandarai, prisegė prie to ran-doną plakatą ir pasiuntė Bay-onnės miesto policijos virši-ninkui. Viršininkas gavęs tokį nešvarų apskundimą, pats atėjo pas svetainės savininką, p. Peikovskį ir pasakė, kad teatro negalima leisti, nes lo-šėjai busią kokie tai iš Brook-lyno valkatos, palyginti į žmogžudžius, anarchistus ir tt. Apie tai dągirdę, du iš rengė-jų ant rytojaus nuėjo pas po-licijos viršininką, išaiškino kame dalykas ir kas rengia teatrą. Viršininkas, kaipo do-ras žmogus, greitai suprato ir pasakė: galite daryti, ką norit, nes socialistams nėra užginta lošt teatrus ir rengti balius. Davė net du policistu, jeigu kas keltų riaušes. Ma-tote, brangūs skaitytojai, kaip mūsų katalikiški avelių gany-tojai platina laisvoje šaly tarpe savo brolių lietuvių sutikimą! Net pati valdžia juokiasi iš mūsų kunigų, sako čia nieko daugiau nėra, kaip pavydas ir skundėjų nesubrendimas.

Į teatrą pribuvo ir p. A. Antonov su savo drauge. An-trą veikalą belošiant, po pir-mam uždengimui, paprašius A. Antonov laike trumpą prakalbą iš atsitikimų revoliuci-jos metu Rusijoje. Kalba žmonėms patiko.

Žmonių buvo daug susirin-kę ir rodos visi užganėdinti. Tik vienas salioninkas buvo nepakakintas: jis pirmiaus vai-šino tamsunelius, ir pats kiek galėjo leido tarp lietuvių pas-kalus, girdi, kas eis į socia-listų teatrą, visi bus areštuoti ir teatras bus valdžios užda-rytas. Nabagas apsiriko. Teat-ras atsibuvo gana gražiai. Nors iškaušiai buvo dideli, vienok viską išmokėjus, da-liko keletas dol. pelno kuopos knygyneliui. Varde kuopos, bayonniečiai istariam širdingą ačiu Brooklyn dramatiškai dr-stė „Lyra“.

J. Zalgris.

Plymouth, Pa.

Sausio 30 d. čia atsibuvo apvaikšiojimas delei pirmutinių lietuvių teatro 20 metų sukaktuvių, ką surengė Aušros Dainininkų Choras. Draugbuvio prakalbos su dainomis ir deklamacijomis. Vakaro programa buvo šokia: Papuoštoje Zdanavičiaus salėje su keletu puikių kvietimų, panašių į palmas, atidarius pirmiui apvaikšiojimą, choras sudainavo „Keleivio dainą“ (paskui tarpais sudainavo: „Serenadą“, „Ar einu ar stoviu“, „Svenčų giesmę“, „Kada sriauni teka“, „Persiskyrimas su tėvyne“ ir ant pabaigos, publiškai sustojus, Lietuvos himną.)

Choras dainavo gana gražiai. P-lė Varnagiriūtė deklamavo eilias: „Paliovė grant ir baupt knuolės“ ir savo skambum babilui sudainavo „Kalinio dainą“.

Kalbėjo Dr. J. Sliupas, apie išsivystimą žmogaus, apie etiką, ekonomiją; išvedė istorišką kilmę rytinių tautų: chinų, indijonų, graikų, romėnų ir žydų bei jų velesnį tobulinimąsi kulturoje. Gražiai išguldinėjo, beje ir Lietuvos istorijos ne užmiršo, papasakojęs apie senovės lietuvių ir jų gyvenimą. Ant galo vėla išėjo su trumpa kalba ir aiškino apie reikalingumą lietuviams imties už amatų ar pirklystės, o ne už smuklių, kurių ant kiekvieno kampo jau randasi. Kalba Dr. J. Sliupo, publiškai labai patiko. Einant jam ant pagrindų publika emė plot rankomis, net negalėjo pradėti kalbą, iki aprimo; publika atlygino kalbotojui pagerbimu už jo įžeidimą per eitame apvaikšiojime 40 metų imigracijos jubilėjaus. P-lės Lizdiūtės ant piano gražiai paskambino du duetu.

Taipgi M. Alyta ir p. Ališauskas sudainavo „Lietuva tėvyne“ dueta.

Toliaus Dr. J. Sliupas paaiškino apie vieną iš tremtųjų tėvynainių į Siberiją; su rinkusieji suaukavo jo kelio nes sušelpimui \$7.27. Publika tikėjosi, kad Dr. Sliupas rugos už jo šiuokštų priėmimą per emigracijos jubilėjaus apvaikšiojimą, bet nieko panašaus ne girdėjo.

Plymouthiečiai gana puikiai apvaikšiojo šias 20 metų sukaktuves mūsų pirmojo teatro „Be sumenės“. Aušros Choras vėla sutvirtėjo, net 20 asmenų turi ir pasekmingai dainuoja. Kiek girdėjau, ir kaitai užsidenę, dar 2 dol. likę. Jau pripranta ir plymouthiečiai lankytis į viešus susirinkimus.

Geistina būtų tankiai tokių vakarų Plymouth.

Keleivis Straus.

Laiškai in Redakciją.

—o—

Gerbiamasis Leidėju:—

Paryžiaus potviniui pastaromis dienomis grėšė vienam iš didžiausių miestų ant svieto francūzų respublikoje. Mėsą juntame, kad mūsų žmonės privalo, kaip galėdami, pagelbėti tukstančiams nelaimės iš-

tiktų žmonių, kurie neteko savo pastogės ir reikalauja nevilkinamos pašalpos. Amerikos ambasadorius Paryžiuje, p. Bacon, atsisaukė į savo žmones, patardamas aukuot. Todėl mės atidarome fondą su \$100 nuo savęs, ir patirtume, kad ir Tamstų laikraštis pradėtų rinkti aukas ir siųstų jas žemiau pasirašiusios draugijos kasieriaus adresu: H. W. Lefler, 712 Word Bldg. New York City. Suriuktas aukas mės telegrafu siuntinėsimė Amerikos ambasadoriui Paryžiuje, kuris Tamstų laikraštį atiduos atskaitą beje ir nuomūs gausite kvitas. Tikėdamies, kad Tamstos šitam atkreipsit atidžią.

Su pagarba Amerikos Svetimtautiškų Laikraščių Sąjunga.

Louis Hammerling.

Garbus Redaktoriam!

Meldžiū paaiškinti per savo laikraštį šiuos klausimus:

1. Kaip geriau tarti „par“, „per“ ar „pro“? Daleiskim, aš žiūrėjau pro rakto skylutę, o kitas sako, aš plaukiau par ežerą.

2. Ką privalo daryti rimtas socialistas kasdieninius draugijos gyvenimo atstikimuose? Šitą klausimą meldžiū plačiai išaiškinti visoje prasmėje to žodžio.

3. Ar randasi kur šalis, kad galėtum užlaikyti gryną tiesą. t. y. nenuskriausti kito ir patiam nelikti nuskriaustu?

Su pagarba

Sanarf Satmonsis.

1. Prielinksniai „per“ ir „pro“ turi kiekvienas savo skirtą reikšmę. Pav. „ėjau per lauką, plaukiau per ežerą, lipau per tvorą“ ir „ėjau pro kryžių, žiūrėjau pro duris (ir — per durų skylutę)“. Prielinksnio „par“ tokiose vietose negalima niekur vartoti. Norint nuosekliai vartoti rašomąją kalbą reikia paimti Kriaunšaičio ar Damijonaičio gramatiką ir, pastudijavus ją kokius metus, kiekvienas gali sukalbos taisyklėmis gerai apiprasti. Ko da truks, galima dabai baigti prasilavinimą atidžiai perskačius gerai rašliaviškai ištaisytas knygytes (Žr. straipsnį „Jonas Jablonskis“ pereiname num. „V. L.“).

2. Ką „geras“ socialistas privalo daryti, tai lengva atsakyti — jis turi but visu-pirmu geru žmogum, kaip ir kiekvienas žmogus. Reikaluose gi savo principų turi laikytis socializmo autoritetų, kurių raštus turi skaityti, ir pagal tų visokiuose prietikiuose elgties, — jei jis tuos nurodymus supranta. Jei nesupranta, tai turi mokyties suprast. Rimtų raštų apie socializmą ir kiliau kova yra visose kalbose (išimant lietuvišką). Sergeties nepaskaityti savęs jau „susipratusiu, geru socialistu“ perskačius vos keletą agitativiškų lapelių ir antraeilių brošiurėlių. Lapeliais maitintų „socialistų“ pas mus yra daug, bet tikrai suprantančių sąvo padėjimą darbininkų skaitlius užsibaigtų gal nedaskaičius iki šimtui. Tam priežastis yra, kad užbaigt lapelių kursą darbinin-

kaį jau toliau nebesiekia; perskaitys agitativinį laikraštį, kur kas dešimtassakinys mirgšauksmai: „tegyvuoja socializmas! teprasmėja kapitalizmas!“ ir jau daugiau nieko nenori žinot. Kaip gyvena svietas, kokias priemones vartoja kitos kliasos prieš darbininkus, nežino, nes neskaityo laikraščių kitokių. Kaip gali darbininkas buti „geru socialistu“, kada jis nepažįta svieto, turėdamas užslopintą savo sąmonę morfiu — savo „vadovų“ reikavimais ir pasigymimais, kad: „rytoj mės tą prakeiktą kapitalizmą jau-jau išgriausim“?.. Tuom tarp-taip užypnotizuoti darbininkai vis ir vis pasilieka kapitalo engiami, jų reikalai nei ant trupučio nepasistumia pirmyn. Kitas dalykas butų, je darbininkai neušviltų, je juos išves iš kapitalo nelaisves kokie madingieji Maiziai, jei darbininkai suprastų, kad jų išliuosavimas tada ateis, kada jų pačių išlavinta dvasiška energija palengva subudavos pasaulį. Šitas yra neišvengtinai išyga. Kad tą greičiau pasiekti, tai yra, kad suprasti, kas yra „geras socialistas“, neužtenka prisiklausyti tik desperatų šukavimams, arba perskaityti tik „Kovą“, arba peržiūrėti kad ir iš tos pačios „Kovos“ straipsnių (kartais ir gerų) tik antgalvius, o neskaityti visų, kaip tai pas mūsų jaunimą daroma. Reikia paimti gersnių knygų ir jas perskaityti nuo pradžių iki galui. Gera knyga, nors kad ir apysaka, yra žmogui gyvenimo mokykla, nežiurint ant žmogus yra jau socialistas, ane. Pas mus net ir tie, kamėnasi save „pirmieiviais“, „socialistais“, ir t. p. nieko neskaityo, neprisilaužia savęs prieš ištieso perskaitymo stambių veikalų. Juose jie susirinktų sau šviesos žiburėlius, ką turidaryti, kurlink savo žingsniunukreipt. Kad but „geru“ socialistu neužtenka igyti patento įrašymu į socialistų kuopą, neužtenka prisiegtim ant krutinės raudonos blekutes, reikia tam da ir savo protą prirengti.

3. Šitas klausimas yra keistas. Teisybė ir skriauda priguli nuo to, kaip mės ją suprantame, nei gi yra tokia šalis, kur jų nerastume. Vienok draugijinė teisybė, žmonėm civilizuojanties, vis labiau pradeda imti viršų ant skriaudos. Taip, laukiniai žmonės sakydavo: „Teisinga yra, kada aš kito pačią pavagiu, o ne teisinga, kada kitas mano pačią pavagia“. Bet šitoks teisybės supratimas amžiais bėgant žmonėse persimainė, kaip ir viskas nuolat keičiasi.

Supratau aš tą laišką taip, kad ta, katra mane rekomenduoja, nori išsukti pasigailėjimą prie manęs pas mano busiančius šeiminkus. Tik paskui jau aš dažinojau, kad „leisti ant viršaus“ reiškia leisti mane su kitomis mergaitėmis prostitucijos namuose; laiškė nebuvo pasigailėjimas manęs, bet tik nurodymas kad aš neapseregėta ir kad niekas manęs neįškos, kur aš pasidėjau. Radau aš adresu nurodytuosius namus ir paskambinau.

Nesunku suprasti, kad čia buvo apgavystė ir mergaitė ppuolė į Maskvą prostitucijos namuosna. Tų namų šeiminkė jau iš anketo

buvo perspėta telegramu apie pribūvantį pas ją naują tavorą. Reikia suprasti sau tą nuogastį nepilnų metų kudikio, kada jam išaiškino kokius ji turės atlikti darbus. Kada mergaitė emė prašyti, idant ją atleistų į gimtinę šalį, tai šeiminkė šaltai atsakė: „mės tavęs per prievartą neužturim, — eik, kur nori“....

Tokiu būdu, be pinigų mergaitė pasiliko ant gatvės svetimam dideliam mieste ir noroma nenoroms prisiėjo sutikti ant gerų prizadėjimų šeiminkės, katra siulijo jai aukso kalnus ir atleidimą po mėnesio.

„Da ir ką buvo laukti nuo manęs, — toliaus pasakojo mergaitė, — juk man tada buvo tik 15 metų. Paskui jau aš dažinojau, kad tokių mergaičių po įstatymais negalima priimti į prostitucijos namus; bet šeiminkė žinojo būdą apeiti įstatymus: jinai užlaikė mane ne kaip prostitutę, bet kaip tarnaitę prie savų vaikų. Pagyvenau aš čia mėnesį, labai man pasidarė kocktu ir aš pasiprašiau šeiminkės, kad jinai, kaip žadėta, atleistų mane namon. Tą išgirdusi šeiminkė suvis persimainė linkui manęs. „Atiduok, sako ji, man tuos 40 rublių, katraos aš už tave užmokėjau Julei Petrovna ir eik sau nuo manęs!“ Kur gi man buvo paimti tiek pinigų! Visus mūsų uždarbius šeiminkė sau emė, o savų pinigų aš neturėjau. Viena viltis pasiliko ant išsigelbėjimo — iš čia bėgti. Bet išbėgimas iš tokių namų buvo negalimas. Kur bėgti ir kaip? Mano paspartas nuo manęs buvo atimtas, o Maskvoje nebuvo man pažįstamo žmogaus: pinigų nebuvo, ir miesto dar nežinojau. Šeiminkė iš pirmos dienos niekur manęs vienos neišleido; mediciniškam apžiūrėjimui mane leido ne kitaip kaip po priežiūra kitų senų jos tarnaičių. Mane ir kitas šviežias mergaites kietai prižiūrėjo, per mėnesį niekur neišleido. Tik tai pasivaikšiot išleidžia tada, kada mergaitė jau apsipranta su paleistuvyste ir girtybe ir atrpanta nuo darbų, kada jau ir pati nebenori tokį lengvą amatą mesti.

„Taip pamislįjau aš vienok bėgti iš čia. Nusidavė man tas, bet tik negreitai; prisiėjo išlaukti dar čielus septynius mėnesius. Ką aš iškentėjau per tuos 7 mėnesius! Laikais ant manęs uždėdavo tokia mįslis, kad norėjau nusizudyti. Ypač sunku man buvo, šeiminkė liepiant iškraustinėti svečių kišenes. Kada svečias nusigeria ir užmiega, paprastai girdi kad jau beldžia šeiminkė į sieną — reiškia, kelkis, išimk svečio šėruolę iš kišenos ir permek jai per skylę, tam tyčia padarytą sienoje. Čia aš buvau pati ne sava. Ką daryti? Jeigu svečias užmatys, kad ji apgrebi, jis sumuš; o jeigu nepaklausysiu šeiminkės, tai ant rytojaus ji mane nemaziau sumuš. O mušdavo man labai tankiai; tą egzekuciją atlieka arba šeiminkės mylimasai, arba pati šeiminkė, arba senos mergos-paleistuvės, — šios paskutinės aklaipildo šeiminkės paliepiamus“. Štai kokius tamsius iš prostitucijos namų paveikslus paduoda ta mergaitė.

Nenorai pildandias šeiminkės valią mergaites torturuoja nuošaliniame kambary, idant reksmo nebutų girdžiama. Prieto, pirmu mušimo, suriša joms rankas ir kojas, o paskui muša sukriai suvytais ir sušlapintais abrusais, nuo ko kunas apsidengia kruvinais kraujopotekais. Tokis tai rustus paveikslas yra tų kentėjimo namų, kur išgvergs draugijos turėdymas užleidia burius jauničaičių ir vyrų, ne pamislįjančių ant to, kiek už tų durų, atidarytų visiems ir dėl kiekvieno, slepiasi kančios, kiek asarų pralieta ant tų meiliškų pagalvių prie gėdos guolio!

Prostitucija pavienė. Kiekvienais metais prostitucijos namai išmeta ant gatvės kruvas pasenusių ir subiaurotų merginų-motery. Tos moterjė išmestos be jokių epėkų, klaidinėja kertėmis purvinų gatvių ir slėpdamosios nuo valdzios ir žmonių su nuskurdėliais uždarbiauja paprasta paleistuvyste sau kažnį duonos. Tas jau galima drašiai sakyti prazuvęs sutvėrimas, netekęs žmogiškumo paveiklo, laukia tik vien mirties nuo syfilio arba alkoholio.

Prostitucija paslapinė. Eileje su vieša prostitucija stovi ir paslapinė prostitucija, kuri susidaro iš tos kliasos motery, katra šiaip jau tarp žmonių gyvendamos iš savo paprasto užsiemimo nebeuždirba teisingu keliu pragyvenimo; prie šitų prisiškaito įvairios siuvėjos, modistkos ir tt. Nupuolime tų moterų didžia dalis kalties guli ant vyrų, kurie tankiai svi-

buvo perspėta telegramu apie pribūvantį pas ją naują tavorą. Reikia suprasti sau tą nuogastį nepilnų metų kudikio, kada jam išaiškino kokius ji turės atlikti darbus. Kada mergaitė emė prašyti, idant ją atleistų į gimtinę šalį, tai šeiminkė šaltai atsakė: „mės tavęs per prievartą neužturim, — eik, kur nori“....

Tokiu būdu, be pinigų mergaitė pasiliko ant gatvės svetimam dideliam mieste ir noroma nenoroms prisiėjo sutikti ant gerų prizadėjimų šeiminkės, katra siulijo jai aukso kalnus ir atleidimą po mėnesio.

„Da ir ką buvo laukti nuo manęs, — toliaus pasakojo mergaitė, — juk man tada buvo tik 15 metų. Paskui jau aš dažinojau, kad tokių mergaičių po įstatymais negalima priimti į prostitucijos namus; bet šeiminkė žinojo būdą apeiti įstatymus: jinai užlaikė mane ne kaip prostitutę, bet kaip tarnaitę prie savų vaikų. Pagyvenau aš čia mėnesį, labai man pasidarė kocktu ir aš pasiprašiau šeiminkės, kad jinai, kaip žadėta, atleistų mane namon. Tą išgirdusi šeiminkė suvis persimainė linkui manęs. „Atiduok, sako ji, man tuos 40 rublių, katraos aš už tave užmokėjau Julei Petrovna ir eik sau nuo manęs!“ Kur gi man buvo paimti tiek pinigų! Visus mūsų uždarbius šeiminkė sau emė, o savų pinigų aš neturėjau. Viena viltis pasiliko ant išsigelbėjimo — iš čia bėgti. Bet išbėgimas iš tokių namų buvo negalimas. Kur bėgti ir kaip? Mano paspartas nuo manęs buvo atimtas, o Maskvoje nebuvo man pažįstamo žmogaus: pinigų nebuvo, ir miesto dar nežinojau. Šeiminkė iš pirmos dienos niekur manęs vienos neišleido; mediciniškam apžiūrėjimui mane leido ne kitaip kaip po priežiūra kitų senų jos tarnaičių. Mane ir kitas šviežias mergaites kietai prižiūrėjo, per mėnesį niekur neišleido. Tik tai pasivaikšiot išleidžia tada, kada mergaitė jau apsipranta su paleistuvyste ir girtybe ir atrpanta nuo darbų, kada jau ir pati nebenori tokį lengvą amatą mesti.

ŠEIMYNA IR PROSTITUCIJA.

(Tęsa.)

Tiesiai, abudu tie uzvedimai plačina paleistuvystę, su tuo tik skirtumu, kad „madų“ išdirbystėje prirengia mergas ir perduoda jas vėliau į prostitucijos namus. Tenai jas visokiais apgavimais, nugirdymais buk tai įsimylėjusių turtingų pirklių, generolų, grafų ir tt. išveda iš kelio. Išgėdintos jaunos, gražios mergaitės paskui palieka papuošimu prostitucijos namų už kurias eina geras pelnas. Arba dar taip daro: su-išneka ir susideda į vieną draugystę keli apgavikai ir paseregėję savo aukas pavakariais, jas pavagia per gvolatį ir perduoda į prostitucijos namus vieno iš kaimyniškų miestų: čia jas po prievartai išzagina ir tuoj persiunčia vėl į kito miesto prostitucijos namus, labiau nutolintus, idant panaikinti visas jų nelaimingųjų aukų pedsakas. Už kiekvieną gražią auką agentai ima nuo 20 iki 300 rublių, žiurint pagal jaunumą ir gražumą mergaitės.

Kada prostitucijos namams, už kurių-nors mergaitę greičia teismo bausmė arba giminių užsivarinėjimas; taip gi jeigu katra suseraga arba pasensta ir nupuola jos gražumas ir sveikata, tai prostitucijos namų savininkas tuojau perduoda tokias aukas į kitas vietas su nuostoliu, bet gi pirkdamas sau naujas, šviežias, gražias ir sveikas mergaites vėl atpildo savo pragaišį. Nupirktos nekaltos jaunos mergaitės, kurios dar neturėjo lytinių susinėsimų, užlaikomos atskriame kambaryje, labiau papuštame. Čia susirenka šeiminkos užkviesti svečiai-sportai (kurių šeimyninkas nemažai sau turi) ir pradeda su nekaltomis mergaitėmis šnekėti; išpirma jas apgailistauja, prizadėdami pagalbą, o kalba, žinoma, eina prie karštų, svaiginančių gerimų, kuriuosna pirmiašmokokų-nors užmigdančių vaistų; pasijutęs mergaitė tokiam padėjime, matydama tokius sportus, gero joms velijančius, jei ir ne-utiks gerti tai varu išzagina. Apgavimo ir išzaginimo nekaltų mergaičių yra daug išmislų būdu. Kada mergaitė išgėdinta, ji palieka savo dorybėje užmušta, nupuola ant dvasios, širdis jos palieka kurčia, nebeturi gėdos ne tik moterystėje, bet ir žmonių jausmuose, maža kuo besiskirina nuo gyvulio. Davesta lyg tokiam padėjimui ji jau stovi eileje su senomis paleistuvėmis ir nebeturi vilties išsigelbėti. Ji pasidaro savo šeiminkos verge, turi jo klausyt, bijoties ir niekur be jo leidimo negali išeiti; o kiek jai tenka gauti plėgų nuo šeiminkos! Ji mušama, paniekinta, palaikoma pikėciau gyvulio.

Visą paveikslą prostitucijos namų apsakė viena mergina daktarui štai kaip:

„Dar jaunuose metuose aš atlikau be motinos, o kada man sukako 10 metų, mirė ir mano tėvas. Priglaudė mane svetimi žmonės, pas kuriuos aš paskui gavau po du rublių į mėnesį. Man būvo 15 metų, kada aš palikau be vietos, prie tam mano gaspadinė už paskutinį mėnesį man nei grašio neužmokejo. Dvi-tris savaites aš jieškojau vietos ir negalėjau gauti. Mažai turėdama pinigų ir tuos praleidžiau. Ant gatvės mane pasitiko gerai apsirėdžiusi moteriškė. Dažinojusi, kad aš be vietos, ji prikallbėjo mane važiuoti su ja į Maskvą pas jos gimines. Ir, žinoma, aš sutikau; ant rytojaus ta moteriškė davė man rekomendacijos laišką, išpirko bilietą iki Maskvai ir įsodino traukinin. Aš nuvažiojavau į Maskvą, padaviau laišką perskaityti vienam iš pasazierių, kuri man prašant perskaitė laišką, kuriame buvo šitai parašyta: „tą mergaitę palaukite leisti ant angšto; tą reiks padaryti paskui. Ji už darbiavo po svetimus namus ir gimdytojų jos nėra“.

Supratau aš tą laišką taip, kad ta, katra mane rekomenduoja, nori išsukti pasigailėjimą prie manęs pas mano busiančius šeiminkus. Tik paskui jau aš dažinojau, kad „leisti ant viršaus“ reiškia leisti mane su kitomis mergaitėmis prostitucijos namuose; laiškė nebuvo pasigailėjimas manęs, bet tik nurodymas kad aš neapseregėta ir kad niekas manęs neįškos, kur aš pasidėjau. Radau aš adresu nurodytuosius namus ir paskambinau.

Nesunku suprasti, kad čia buvo apgavystė ir mergaitė ppuolė į Maskvą prostitucijos namuosna. Tų namų šeiminkė jau iš anketo

New Yorko Žinios.

— 18 vasario Manhattan Lyceum teatre bus statyta pjesė apie garų Rusijos provokatorių Azevą.

— Subankrutino vienas iš didžiausių New Yorko bankų.

(Žiur. ant 6 pusl.)

lioje nekaltą mergaitę ir atėmę nuo jos garbę ir vainiką, pameta ją liktinės valiai ir įstumią slidų kelią, vedantį į prostituciją. Apgautomylio žmogaus moteris neretai prastėja po savim grotas ir ridinasi nuošlaitum keliu, dasivoliodamos iki tokiam rubežui, iš kur jau nebegalima sugrįžti prie teisingo gyvenimo.

Jos gyvena gražuose kambariuose po vieną, arba užima atskirus kvartalus po kelias pas vieną šeimininką, kur pririšimo ir valdžios ant sąvės neturi, tik bijosi policijos. Bet, kadangi tokios mergaitės daktarų neapžiurimotai jos yra labiau pavojingos, negu tos, ką gyvena viešuose prostitucijos namuose, nes lengvai yra užkrečiamos veneriškais ligomis ir greičiau jas kitiems perduoda. Šitokios mergaitės užsiėmusios prostitucija ir turinčios susinešimus su daugybe vyrų, yra sėklinyčiomis pernešimui ir išplatimui visokių veneriškų ligų, o ypač baisiausio botažo-syfilio, kuris yra biauariausis nuodas sveikiems žmonėms. Syfilis yra limpanči liga ir neatsiranda pati per save, bet persineša į žmones per dasilytėjimą. Užkrėsti syfiliumi vel gi perneša tą ligą dar kitiems, užneša ją į šeimyną, perduoda nekaltiems vaikams, ir jaunos gentkartis sunkiai turi atgailėti savo gimdytojų nuodėmes. Žmogus, užkrėstas syfiliumi, jau yra draugijos išmata. Pagal sveiko proto ir įstatymų, jis nebeturi teisių vesti ženybinį gyvenimą, nes syfilio nuodai išardo ne tik tiktai sveikus organizmus, bet sunkiai atsiliepa ir ant busiančių žmonių protiškojo stovio, tiesiog gimdo išgamas. Prostitucija labai kenksmingai atsiliepa ant žmogaus ir jo fiziškųjų bei dvasiškųjų ypatybių. Sunaikinamas organizmų, užkrėtimas syfiliumi, triperiu ir kitokiomis lyties ligomis, — tai paprasti atsitikimai prie šitokių žmonių, kurie paleistuvavimas išleidžia. Prostitucija taip gi stovi pikčiausia kliutimi ant kelio vystymuisi ant žemės šeimyniškio gyvenimo, ardo protingas sutuoktuves ir mažina žmonių prigimimą, kas jau aiškiai matoma šiuose laikuose Francijoje. Prostitucija neduoda vyrams laimingai gyventi savo šeimynoje. Vyras, pirkdamas žinomą kasnį kuno nuo moters už pinigus, pamazu pripranta-žiurėti ant to tavoro kaip ant paprasto daikto; jis perstoja matyti moteriškėje žmogų ir palengvėlio netenka dėl jos mažiausio pagerbimo. Prostitucija išvaiko meilę, dorybę ir gražumą, o seja vien tik žiaurumą, šurkštumą, apsilėidimą ir begėdiškumą. Jeigu vyras arba moteris, ragavę tos paleistuvystės ir apsigėda, tai ji nebeturi viens prie kito tikros meilės ir kiek galima viens kitam veidmainiauja: vyras lan ko paleistuves, o pati lenda po suviliotųjų ploščiaus.

Tokiu budu mes matom, kad užganėdimui lytinį patraukimų prostitucija nėra atsakantis kelias, nes jis biauirus, sunkus ir žudantis žmonija.

(Uzbaiga bus.)

ŠIS-TAS.

Svarbesniejie pasikėsinimai ant didžiūny nuo XIX šimtmečio pradžios. Jurgis III Anglijos karalių bandė nužudyti Margarita Nicholson vasaryje 1786, antru kart J. Hatfield gegužyje, 1800.

Povila, Rusijos carą užsmaugė jo paties dvarininkai kovo 24 d. 1801.

Spenceris Percival, Anglijos pirmiūniką nužudė Bellinghamas.

Capod Istria, Graikijos ministerį nužudė 1831.

Kun. Denis Afre, Paryžiaus arcivyskupas užmuštas balandžio 27 d. 1848.

Fridrikis Vilhelmas IV, Prūsų karalių bandė nužudyti Sofelafis, gegužio 22 d. 1850.

Pranas Juozapas I, Austrijos cesorius bandyta nužudyti vasario 18 d. 1853.

Danielius, Juodkalnijos kunigaikštis užmuštas rugpjūčio 13 d. 1860.

A. Lincolnas, Suv. Valst. prezidentą nušovė J. Wilkes Booth teatre „Ford“ balandžio 14 d. 1865.

Mykolas, Serbijos kunigaikštis, užmuštas birželio 10 d. 1868.

Kun. Jurgis Darbry, Paryžiaus arcivyskupas komunistų užmuštas gegužio 24 d. 1871.

Abdul-Aziz, Turkijos sultanas užmuštas birželio 4 d. 1876.

Vilhelmas I, Prūsų karalių bandė nužudyti O. Beckeris rugp. 14 d. 1861, Hodelis geg. 2 d. 1878 ir dr. Nabling birz. 2. 1878.

Aleksandra II, Rusijos carą bandė nužudyti—Karakozovas Peterburge bal. 16 d. 1866; B. Borezovskis Paryžiuje birželio 6 d. 1867; Solovjovas bal. 14 d. 1879; suardymas trukio pas Borkus gruodžio 1 d. 1879; eksplozija Zieminiuose Rūmuose vas. 17 d. 1880; galop užmušė jį Grineveckis Peterburge, metę bombą, nuo kurios ir pats žuvo, kovo 13 d. 1881.

James A. Garfield, Suv. Valstijų prezidentą nušovė Vašingtone K. J. Guiteau, liepos 2 d. 1881, nuo ko jis ir mirė ruga 19 d. 1881.

Mari Fr. Carnot, Francijos prezidentą, audurė Cesare Santo birz. 24 d. 1894.

Stanislovas Hambutov, buv. Bulgarijos pirmininkas užmuštas liep. 25 d. 1895.

Nasr-Ed-Din, Persijos šachą nušovė moteriškė, geg. 1 d. 1896.

Juan Idiarte Borda, Uruguay'aus prezidentas užmuštas rugp. 25 d. 1897.

Jose Maria Reyna Barrios, Guatemalės prezidentas užmuštas vas. 8 d. 1898.

Elzbieta, Austrijos cesorienė, Lucchiano nudurta Genevoje geg. 10 d. 1898.

Wilhelm Goebel, demokratų kandidatas ant gubernatoriaus Kentucky, nušautas saus. 30 d. 1900.

Humbertas, Italijos karalius, nušautas saus. 29 d. 1900.

Wil. McKinley, Suv. Valst. prezidentas nušautas Buffalo ruga. 6 d. 1901.

Aleksandras, Serbijos karalius ir jo žmona Draga užmušti birz. 10 d. 1903.

Plevė Rusijos ministeris, užmuštas rugp. 28 d. 1904.

Sergijus, Rusijos didkunigaikštis, užmuštas vas. 17 d. 1905.

Karolis, Portugalijos karalius ir jo sūnus Ludvikas-Pilypas nušauti vas. 1 d. 1908.

Lušnakojis.

VIETINES ŽINIOS.

— Paskutiniu laiku ant Berry st labu viso lengvo amato ponaičiai, kurie vakarų velumoj susitikdami vieną einantį greitai pasveikina ir išvedina kišenes. Tarp daugelio atsitikimų aną nedėlios vakarą ant kampo Berry ir Metropolitan gat. d. tokie ponaičiai—anglai užpuolė lietuvį Juozą Gavelį, kurio kišeneje terado 60 centų. Gavelis žmogus garsiai užprotestavo, todėl suspejo atbėgti policistai ir ponaičius nusivedė pas save.

— Neuzilgo atsidarys nuolatinis stritkarių bėgiojimas ant visiškai užbaigto Manhattan tilto tarpe Brooklyno ir New Yorko. Kelėtas kompanijų jau padavė aplikacijos miesto valdybon. Da viena naujiena: susitvėre nauja bendrovė, kuri prašo leidimo vežioti stritkariais žmonės nuo Desbross str. per New Yorką Brooklynan už 3 centus.

— Sim. Daukantas Dram. Dr-stė nutarusi mokyti tragediją „Keistutis“, kurią statysią ant scenos po Velykų. Šita dr-stė šita pačia tragedija jau lošė septynius kartus bėgyje 8-rių metų įvairiose vietose.

— Vasario 2 d. pravaziuodamas Brooklyną užėjo mus redakcijon mūsų dainininkas p. Petrauckas. Per tą trumpą laiką jis davė rytinėse valstijose aštuonius koncertus: Brooklyne, Waterbury, Brocktone, Bostone, Lawrence, Worcesterj, New Britaine ir Bridgeporte. Visur nusisekė netik iš dailiškosios pusės, bet šiek-tiek davė koncertui ir pelno. Anais metais beveik visur p. Petraucko koncertai davė jam nuostolius. Dabar p. P. nuvyko Baltimoron.

— Ateinančiame nedėdieny 13 vasario Taut. Namu saleje, Progreso Ratelis surėngia paskaitą. Kalbės p. A. Rinkevičius temoje: „Iš seniausių gadynių Lietuvos istorijos, lietuvių papročiai, tikyba ir dievai“. Prasidės vakare nuo 7-nių. Įžanga dykai.

Vieną syk ketveto metų Jonukui motina pagrumojo uždarysianti jį virtuvėn, jei bus toks negeras. Jonukas pamislijo ir sako: — Gerai matna — galėsi uždaryt, jeigu nori; bet aš vieną daiktą tau pasakysiu, kad klausinių aš nedėsiu.

KRASOS DEŽUTĖ.

J. P. Eidimui:— Tamtos laiškelis, per mus adresuotas konferencijon, atėjo per vėlai. Tačiau jis dabar neturėjęs butų ir svarbos, nes dabar apie imigrantų varžymą nebuvo daug tarta. Neuzilgo bus suauktas Brooklynne tam tikras mass-mitingas. Męs laiškelį perdavėm jo rengejams.

Z. Drabniui, Vilniuje:— Tamtos atsiliepinimą dėlei pašalpos perdavėm „Aušros“ Drastei.

K. Baikauskui:— Dėlei nevisai teisingų ar vienpusškų žinių neverta eiti korespondentams į ginčus. Jei vieni rašo vienpusiškai, tai kiti tegul paskui geriau aprašo savo miesto atsitikimus.

Arkangelui:— Istorijelė apie tą kunigę lių: Kuodžio ir Varnagirio cirku gana juokinga, bet ji yra tokios formos, kad laikraščiu peršlykėti. Męs tą pasilaikom, kaip dokumentą at-ičiai, bet dabar panaudoji negalime. Beto Tamsta tik pseudonymu pasirašote. Tokie dalykai reikalauja, kad korespondentas pasirašytų pilną vardą.

J. Stankui:— Perspaudinėti straipsnelius iš kitų laikraščių nepatogu. Jei Tamsta valdote plunksną, galite ir vienam ir kitam laikraščiu suteikti laiko parašinet naujus. Nepatogu da ir delto, kad tankiausiai mūsų žmonės visi tuos pačius laikraščius skaito. Todėl butų tik bereikalingas suakvojimas laikraščio puslapių, kurie mūsų laikraštijoj nelabai da platūs. Be to jau laikas perspaudinėjimams visai išnykti ir padaryti kiekvieną laikraštį su nauju turiniu, kaip pas kitas kulturingas tautas senai jau įvyko.

J. V. Stalioraičiui:— Korespondentas neįvardijo ypatos nei gi ko blogo ant jos pasakė. Todėl tai ypatai nėra reikalo teisinties.

Atkreipkim aki ant plegos.

Pereitais metais „Vienybeje Lietuvosnių“ p. Kriaučiuonas pajudino svarbų klausimą — kovą su girtuoklybe. Nudžiugau tą pamatęs. Maniau, kad šitas užinteresuos mūsų žmones. Šita plega judina jau visą civilizuoatąj pasaulį. Visose šalyse pirmieiviai ir atgalieiviai jau šita plegą pramatę, daro suvažiavimus, tveria blaivystės draugijas. Vokietijos socijaldemokratija — grynai politiškas kunas, jau kelinti metai savo partijos susirinkimose gyvai kalba apie girtuoklybės blėdingumą, išleidžia specialiskas brošiūras ir rašo puikius straipsnius savo spaudoje apie blaivybę, po liaudę skaito referatus, platina lapelius, piešinius. Reforma jau daug padarė Vokietijoje. Rusijoje dabar laikomas visuotinas veikėjų suvažiavimas. Riša alkoholio klausimą. Jis plačiai viską užkludo: valdžios monopolius, šalies finansus, visuomenės higieną, o ypač draugijos ateitį — iš dvasiško ir fiziškio atzvilgių. Bet pas mus, lietuvius, sunki tyła. Skundai ant alkoholio ir girtuoklybės kyla juodu debesiu, bet kaip tą prašalinti — niekas nešneka. Ir p. Kriaučiuono sumanymas likosi be vienintėlio atbalsio. Jei neskaityt Lietuvos ir Amerikos lietuviškų kunigų, kurie šiek-tiek apie blaivystę pradėjo rūpintis, męs da pasilikame alkoholio pavėškais šalininkais. Pirmieiviai pas mus snaudžia. Socijalistai laukia istorijos apvrtimo vieną dieną ir sykiu užgimimo angelų žmonių, kurie alkoholio nebevertos. Apie žmonių reformavimą niekas neuzsimena. O plega grasavoja. Tukstančius aukų sau ima. Griauja mūsų dartinę kartą ir ateinančią.

Pirmieiviai! Atkreipkite akį ant šito. Rengkite referatus, perstatykite žmonėms statistikoje ir piešiniiais, kaip alkoholio žmonija nuodija, kaip jis sunaikina mūsų geriausių esančių ir busiančių veikėjų energiją, kaip męs pasilikame visos žmonijos užpakaly, kaip per girtybę trukdosi ir ardosi mūsų socijalinis gyvenimas ir pažanga. Rišant klausimą apie girtybę drauge gvildensis visi mūsų kultūriniai reikalai: steigimas liaudies namų, arbatinių, teatrų ir krutomųjų paveikslų, knygyių, skaityklų, kooperacijų. Pirmieiviai turėtų parinkti medžiagos iš Vokietijos ir Belgijos liaudies namų veikimo. Tas duos dilgnį ir pas mps kurti tokius viešus namus, kur susirenka vakarais vyrai ir moteris su vaikais, jaunikaičiai ir merginos, kur pasižiuri krutančių paveikslų, pasiklauso muzikės, dainavimų, deklamacijų, paskaitų, kur pasišoka, pasilavina gymnastikos, kur pasikaito ir pasiklauso skaitančių, kur lošia visokias lošas, ir žaidžia, kur žmonės susitinka vieni su kitais, atlieka savo reikalus su kitais, vienijasi ir maloniai pralaidžia laiką. Atkreipkime ant šito atidžiai!

Vargomatis.

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

— Geri caro tarnai! Į jums kalbu aš iš širdies, skausme paskendusios, į jums, drąsus žmonės, žmonės dori, tikri tėvo-caro vaikai ir stačiatikių baityčios, mūsų motinos . . .

— Sukaukė! . . . — sušnabzdėjo kaž-kas palei Jevsiejų, ir jam pasirodė, kad Jasnogurskis negerai sukeikė.

— Jūs jau žinote apie naujus vergų darbus, apie naują pavojingą sumanymą; jūs skaitėte ministerio Buligino pranešimą apie tai, kad mūsų caras buk panorėjęs atisakyti nuo valdžios, kurią jam suteikė Viešpats Dievas ant Rusijos ir jos gyventojų. Vis tai, brangūs draugai ir broliai, yra velniškas žaizlas žmonių, pardavusių savo sąžinę užsieniniams kapitalistams; tai naujas pasikėsimas ant šventos Rusijos gyvasties. Ko jie nori pasiekti su ta savo pažadėta Valstybės Duma; ko jie nori pasiekti su ta konstitucija ir laisve!

Šnipai arčiau susispietė.

— Vardan Dievo Tėvo ir Sunaus ir Dvasios Šventos, peržiūrėkime tuos velnių žabangus prie teisybės šviesos, dasilytėkime jų savo tiesiu rusišku protu ir paregėsimė, jog jie išbėrės mūsų akys. Štai žiūrėkite — jie nori atimti nuo caro jo dievišką galę ir valią rėdyti šalimi pagal nurodymų iš angėšian, nori žmonių tarpe įrengti rinkimus, idant žmonės siųstų pas carą savo atstovus ir idant tie atstovai rėdytų įstatymus ir aprubėžiuotų caro valdžią. Viliasi jie, kad mūsų tamsūs ir girti žmonės pasiduos už pinigus ir degtingai ir įves į caro rumus tuos, kuriems nurodys išdavikai liberalai ir revoliucionieriai, o nurodys jie žmonėms žydus, lenkus, armėnus, vokiečius ir kitus svetimtančius, Rusijos priešus.

Klimkovas patėmijo, kad Saša, stovėdamas užpakaly Jasnogurskio, su pasityčiojimu šypsosi, tarsi velnias, ir, nenorėdamas idant jį pamatytų sergantis šnipas nuleido galvą.

— Apsups ta pardavikų ir sukčių gauja šviesų caro sostą ir užstos nuo jo išmintingų akių mūsų tėvynės likimą; parduos jie Rusiją į svetimtančių ir užsienių nagus. Žydai įsteiga Rusijoje savo viešpatystę, lenkai — savo, armėnai su gruziniais, latviai ir kiti ubagai, kurinos priglaudė Rusija po galinga savo ranka, savo karalystės įkurs ir kuomet pasilikime męs, rusai, vieni . . . tuomet . . . tuomet, reiškia . . .

Saša, sustojęs greta Jasnogurskio, ėmė kaž-ką jam šnabzdėti ir anį. Senis pamojo ranka ir dar balsian pratarė:

— Tuomet užpuls ant mūsų vokiečiai ir anglai ir pagriebs laukia ir savo godžias rankas . . . Rusijos iširimas mums, brangūs draugai, mano prieteliai, sangokitės!

Ir tuos paskutinius žodžius jis sušuko balsiau, nutilo ant valandėlės, o paskui pakėlė rankas ant galvos ir vėl pradėjo.

— Bet mūsų caras turi prietelius, kurie sergati jo galybę ir galę, kaip nelyginant, ištikimi, nepaperkami šunys, irštai jie dabar įrengė draugystę kovai su biauariais revoliucionierių sumanymais, su ta konstitucija ir kitokiomis biauirybėmis, kurios kenkia mums, tikriems Rusijos žmonėms. Į tą draugystę prisirašė grapai ir kunigaikščiai, užsitaravę carui ir Rusijai, gubernatoriai, nuolaidūs prieš caro valią ir šventos senovės padavimus ir net, gali but, patis diejė . . .

Saša vėl sustabdė Jasnogurskį, senis išklauė jį, užkaito, sumojo rankomis ir staiga sušuko:

— Na, ir kalbėkite! . . . kas tai! Kokią tams-ta turi tiesę? . . . Nenoriu . . .

Jis, keistai pašokęs, persigrudo per šnipų burį ir nuėjo sau. Dabar į jo vietą ateistojų Saša. Angėtas ir sudribęs, jis ištiesė galvą pirmyn, nieko nesakydamas apžiūrėjo visus savo raudonomis akimis ir patrynė rankas.

— Na, ar suprato ką-nors? — aštriai atsiliepi jo balsas.

— Supratome . . . supratome . . . —nevienkart ir nebalsiai atsakė keli.

— Aš manau! — pasityčiojo Saša ir balsiai aiškiai, su piktmu ir spēka pradėjo:

— Klausykite, ir tie, kurie protingesni, te išaiškina mano žodžius kvailiams. Revoliucionieriai, liberalai, ir abelnai mūsų rusų ponybė pergalejo — supratote? Valdžia nutarė nusileisti prieš juos, ji ketina duoti konstituciją. Kas tai yra konstitucija iš atzvilgio į jumis! Badas, nėra jūs visi tinginiai, dirbti nemokate; daugumui jūsų — kalėjimas, nėra daugelis jūsų užsitaravo jį, kitiems — ligoabutis, beprotnamis, nėra jūsų tarpe randasi visa kruva nuspročių, dvasiškai sergančių . . . Naujas gyvenimo surėdymas, jei bus įvestas, butinai pamis jums. Bus pansikintas policijos departamentas, uždaryti apsaugos skyriai, ir jūs busite išmesti ant gatvių. Ar tai jums suprantama?

(Tolians bus.)

firma Fisk et Robinson. Pali-ko skolingi vi-uomenei suvirš 6 milijonus dol.

Nesenai atvažiuoję japonų mokslinčius, baronas Dai roku Kikuchi, skaitė Civic Forume referatą apie Japonijos pradžines mokyklas. Anot jo, Japonijoje iš šimto vaikų tik aštuoni nelanko mokyklų. Mokyklose lygiai ešą berniukų ir mergaičių. Viso labo Japonijoje ešą 27,125 pradžinių mokyklų ir 5,700,000 jose vaikų.

Ant kampo 4 ave. ir 23 gatvės tapo įrengtas namas pasileidusių vaikų gydymui. Namą užlaikys tam tikra draugija, susidedanti daugiausiai iš daktarų. Sumanyta padavė Dr. Slisp, kuris per daugelio metų praktiką ir studijas ištyręs, jog pas daugumą vaikų pasileidimas randasi nuo užtikimusių kvėpavimo kelių, tik reikią išpjauti iš nosies atsiradusias prielipas ir iš gomurio pagodusias tenšlis, kaip jie umai nuo blogų palinkimų atprantą.

1913 metams rengiamas New Yorke visąsietinė paroda, paminėjimui sukakimo 300 metų kaip tapo apgyventa Manhattan sala. Tam tikslui susitvėre kompanija su \$200,000 kapitalo.

Jonas Mičelis, buvęs anglėkasių sąjungos vadovas ir prezidentas įsirašė į sufragėčių draugiją „Mackay Equal Franchise Society“ ir agituosią už moterų tiesas.

Sausio 24 d. pasimirė garsus socialistų veikėjas — Ben Hanford. Velionis du sykiu kandidavo į Amerikos vice-prezidentą nuo socialistų partijos, buvo gabus agitatorius, sympatizavo Rusijos revoliucijai, ir pasimirė pakirstas didelio tuomi užsiemimo, turėdamas vos 49 metus.

Pribuvus New Yorkan rusų revoliucionierių vadui Burceviui, pirmiečiai sušaukė konferenciją ir išrinko laikiną bepartijinių komitetą. Jo užduotis bus — pagelbėti Burceviui suorganizavimą prieš Rusijos caro valdžią visų išeivių Konferencijoje dalyvavo: rusai socialdemokratai, bundiečiai, eserai, lenkai socialdemokratai, lenkai socialistai (P. P. S.), amerikoniškai darbiščiai, amer. socialistai, raudonasis kryžius ir anarchistai. Komiteto sekretorius, M. Ravich, 201 Clinton str.

Ant Pearl str. sufragetės rengia didelį apgarsinimą. Bus tai augštai ore iškelta lenta su auksuotomis ir elektros apšviestomis raidėmis: „Moterims balsai!“ Taip kad į New Yorką pribuvę žmonės jau išto matys dieną ir naktį, ko moterims reikia.

Kaip laikraščiai yra galingi pravedimui kokio visuomenės dalyko, liudija šis faktas. Pereitą rudenį pieno kompanijos buvo susitarę pakelti kainą už pieno kvortą iki 9 centų, o jei tas but nusi-ekę, tai nuo naujų metų butų pakelti iki 10 centų. Prieš kompanijas iškėlė kovą tuli New

Yorko dienraščiai, ypač „The World“. Jie ant tiek sujudo no publika, kad pieno kompanijos vėl nusileido iki 8 centų kvortą, o New Yorko miesto ligonbučiams Borden kompanija apsiėmė ateinančiais metais pristatyti 225,000 kvortų po 5 ir 4 centus už kvortą. Ir, žinoma, kompanija neturės nuostolio, kaip pirmiaus verkšleno.

Medicinos akademijoje daktarai tariasi, kaip išnaikinti mases, kurios vasaros laikui užneša ir išplatina po visą apylinkę ligas: tuberkulozą, šiltinę, cholera, miegligę, karbunkulą ir visokias kitas, kurioms nei vardo da nėra. Dr. Jackson, kuris jau senai veda su musėmis beširdę kovą, pranešė savo referate, kad Amerikoj dėl musų kasmet išleidžiama po \$10,000,000 ant langinių tinkelių (screens) ir kad dėl musų klasingumo kasmet numiršta žmonių vertės apie 20 milijonų dolerių.

Jekučių siuvė jų streika da neužs baigė. Tulos darbiavietės jau susitaikė ir iš 15,000 streikavusių moterų ir merginų dabar da streikuoja 2500. Publika joms sympatizuoja. Streiko palaikymui merginos renka auksas ir pardavėjas laikraščius. Su baltais kaspainais perijuošę per pečius išėina ant gatvių su laikraščiais; prieina viens, pasiima numerį ir duoda 25 centus, kitas 50c. Buna tokių, ką paduoda 1 dol. ir 1 centą, pa ima 2 numeriu, vieną sau, o kitą, užrašęs: „I congratulate you“ (sveikinu jus) atiduoda vėl atgal, pardavimui. Girdeitis, kad merginos uždėsia nuosavę kooperatišką siutuvę. Milijonierka Belmonto žadanti tam tikslui surinkti 1 milijoną dolerių.

Nauji raštai.

Atelies surėdymas. Pagal A. Bebelį parašė Z. Aleksa Lietuvių Socialistų Sąjunga No. 9. Turtu ir spauda „Kovos“ Philadelphia, Pa. Pusi. 46.

Prisiųta iš „Kovos“ redakcijos.

Istorija Antanō Kandrotō kaip buti drutu. Antanas Kandrotas 126 Grand str. Brooklyn, N. Y. Spaustuvėje M. Paltanavičiaus, Worcester, Mass. Pusi. 35.

In skaitytojus.

Nors laikraščiams nemalonu viešai raginti senus skaitytojus prie užsimokėjimo prenumeratos, vienok ikšiolai pas mus šita mada tebėra reikalinga. Daugumas gal ir be raginimo su laiku užsimokėtų, bet užsiėmę savais reikalais reikalėliais tankiai tą prisimiršta. Tuomtarpu leidėjams iš to nesidaro geriau. Apart nuostolio siuntinėjant laikraštį ne užsimokėjusiems, da prie to pasidaro painės ir su krassa, kuri dabar kietai pridaboją, kad laikraščiai butų siuntinėjami tik už pinigų, o ne dovanai. Todėl šiuomi ir mes pirmename mūsų skaitytojanis, kad įvedame reguliari-

ką metodą — kaip tik užsi- baigė kiemo prenumeratos laikas, ir nebus su laiku atnaujintas, tuojaus bus laikraštis sulaikytas. Kas laikraščius myli skaityti ir nori sau iš jų rinkti apšvietos grudelius, tam nėra sunku tie keletas centų syki ant metų atidėti užsiprenumeravimui laikraščio. Ir dabar, kurių prenumerata jau išsibaigė, o persėpti jos neatnaujino, tiems šitas numeris bus jau paskutinis.

Su tikra pagarba „Vienybės Lietuvių“ Išleistuvė.

Pajieškojimai.

Reikalingi mainieriai. Mainos randasi Westmoreland County, Pennsylvania. Geležinkelio tikietas iš New Yorko iki vietai \$8. 25. kurs turi but užmoketas prieš išvažiavimą iš New Yorko. Agentui jokių kaštų nereikia mokėti. Atsišaukite pas:

T. H. McDonnell, 296 Spring str., New York.

(3)

Jiečiau savo pusseserės Rozės Piliaukutės iš Papečių kaimo, Miestelių parapijos. Atvažiuos Amerikon apie ketveri metai atgal. Girdečiau, kad gyvena Brooklyn, N. Y. ir dirbo prie kriaučių ir buk šia apšvedė. Prašau ar ją pačią arba jei kas ją žinote, duokite žinią šiuo adresu:

Miss Eva Yanoukute, 12 W. Main str., Plymouth, Pa.

Reikalavjam jauno, inteligentiško vaikino į aptieką; proga išsimokyt ir gauti algą. Turi mokėti lietuviškai ir lenkiškai.

Drug store, 64 Grand str., Brooklyn, N. Y.

NEPAVOJINGUMAS AMERIKONIŠKŲ GELEŽINKELIŲ.

Rekordas dešimtmėtinės veiksmės Lackawanna geležkelio parodo, kad tam laike traukiniai perveže 193,787,224 pasazieriu, keles 65,140,908 milijų, ir prieg tam ne vienas pasazierius neprazuvo nuo paprastu geležkelio atsitikimu. Jai tas rekordas yra teisingas, į ką mes, neturim priežasties abejnoti, tai tikrai, tas geležinkelis užtarnavo ant pagirimo; tai aišku, kad turi gerą priežiūrą. Mēs su džiaugsmu pamenam tą rekordą, ir gerai butu kad kožnas geležkelis galetu pasigirti tokiu rekordu ir aplankyti tokių įsitikėjimą.

Kad tas Lackawanna geležkelio rekordas atsižymi terpautiška, matyt iš to, kada tik paminėsim kad tam pačiam laike ant Anglijos geležkelių (laikomus už geriausių) prazuvo 182 pasazieriai, kada geležkelių kelias buvo tik 37 kart didesnis negu Lackawanos geležkelio. Jau tas privestas palyginimas gana išaiškina.

Mėginkite „Turkiškus Cigaretus“!

Iš naujo atsišaukiame į rukoityjus, kad vėl pabandytų.

Tukstantaisi pradėjo rukoityti „Turkey Red Cigarettes“, kaip pasirodė sprąymai laikraščiuose pora savaičių atgal ir naujas bandymas. Jie atrado, kad „Turkey Red“, kurie padaryti iš tikro turkiško tabako, suteikia dvigubą užsigenedinimą, negu kiti dvigubai brangoni.

Tiems, kurie neturi dar praktikos rukoityti „Turkey Red“, mes patariame pabandyti. Tiktai tas, kad pora savaičių atgal pakveibta apie American Tabaco Co., kuri yra didžiausia ant sviesto šilrbeje, cig-

retų „Turkey Red“. Išdirbėjai „Turkey Red Cigarettes“ paleidžia tokios augštos klasos tabaką už taip mažą kainą, ką rukoityjams daug reikiška.

Jeigu žmonės vartotojai paklausytų paskelbimų ir pradėtų naudoti geros vertės cigarėtus vieton netikusių, tai tada Amerikoje geri tavo-rai taptų vartojami.

Užtektinai maisto.

Kuomet žmogus prašalina alkį ir daugiau neuori maisto, tuomet jis mano, kad jau priėmė maisto užtektinai. Vienok nevisada taip esti. Jeigu maistas pereina per kuną visai nesuvirintas, tuomet suteikia jįsai organizmui mažai gerumo, o gal net ir visai ne; ir žmogus tuojuo po valgiui vėl jaučiasi alkanu. Kuomet skilvis ir žarnos buva pavargę ir atsi-ako veikti, tuomet reikalinga suteikti jiems jėgų, idant galetu atlikti savo priedermes be jokių sunkenybių. Labai geras sutvirtintojys organizmo, kuris jau daug kartų išmėgintas su labai geromis pasekmėmis, yra Trinerio Amerikoniškas Elikšyras Karčiojo Vyno. Šitas vaistas sutvirtina suvirinimo organus ir priverčia juos priimti į save užtektinai maisto, t. y. tiek, kiek reikalinga organizmui, kad palaikyti jėgas ir sveikatą. Vartok vaistą visuomet, kuomet pajauti, kad tavo apetitas ir jėgos nėra toki, koki turėtu

buti, vartok jį laike nervišku- mo, pražudymo energijos perišaldymo ir nuo visokių nesveikūmy skilvio ir žarnų. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Daktaras Aldona Szpimite-Jankauckiene. apsigyveno po nr. 265 Berry st. prie Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Nuo 8—10 ryte. Nuo 2—3 po piet. Nuo 7—9 vakare. Telephonas Greenpoint 8.

Seniausias Lietuvoje lietuvių laikraštis. eina nuo 1905 metų pabaigos „Lietuvos Ukininkas“ 3 rub. metams 1r. 50k pusmečiui Didžiojoje Lietuvoje. 4 rub. metams 2 rub. pusmečiui Amerikoje. 1910 metais visiems savo mėmėjams duoda: 52 NN „Lietuvių Ukininko“ kas savaitė po numerį. 26 — „Žemės“ kas dvi savaitės. 13 — „Mokyklos“ kas keturias savaites. 12 — „Sveikatos“ kas mėnuo po knygutę. Metiniai mėėjai dar gauna dovanų Kalendorius 1911. ir išbandymui sėklų. Kas nori žinoti kas dedasi Lietuvoje ir kitur, kas nori savo gimines ar pažįstamus pasiliktus Lietuvoje apdovanoti, teišsako jiems „Lietuvos Ukininkas“, nes „Lietuvos Ukininkas“ rašoma apie valstų, parapijų ir draugijų reikalus, apie vyriausybės ir Dumos darbus, iš plataus pasaulio ir kt., buna apysakos, eilės, gamtos ir kitų mokslų straipsniai. „Mokykla“ užsiima mokyklų, mokymo ir vaikų auklėjimo reikalais. „Žemeje“ rašoma apie visus žemės ukio reikalus. „Sveikata“ rūpinasi apie visų sveikatą. Lietuvoje (ir Rusijoj) metams 3 rb., pusei metų 1 r. 50 kap. Kaina: UŽSIENIUOSE: metams 4 rub., pusei metų 2 rub. Kas nori „Lietuvos Ukininką“ pamatyti, tepraneš atviru laiškeliu savo adresą, ir mėš atsiųsime. Kas įsirašys į „Lietuvos Ukininką“ Bendrovės narius ir užsimokės bent 25 rub., tas gaus „Lietuvos Ukininką“ dyka. ADRESAS: Vilnius, „Lietuvos Ukininko“ Redakcija, Semionovskaja — 10. (Rašant iš užsienų reikia dar pridėti: RUSSIA-LITHUANIA. Amerikiečiai gali užsisakyti „Vienybės Lietuvių“ Redakcijoje (Adresas: 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y. Užsisakyti galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios. Pinigus mėš priimame ir „money orderiais“, tik visuomet ant „money orderio“ turi but parašyta, keno tie pinigai.)

Nera vaistu kurios galetu vesti konkurencija su Severos Vaistais. Mazas Nesmagumas neliks ant visados mažas. Stengkitės panaikinti baisias ligas, kurios teip tankei paėina iš slobnų įkštų. Mėgykite tuojaus pradėti vartot visur žinomą SEVEROS VAISTA INKSTAM IR KEPENIMS Nuo Skaudėjimo Nugaros, nuo Uždegimo Inkstu, Apšunkymo, Užkrūvinimo Kepeniu ir Nesveikai Puslei. Kožna bonka šio vaisto turi neišpasakytą vertę mūsų sveikatai. Žiemos laikas yra pavojingiausias dėl įkštų, labai bijariai veikia ant ju, dėlto kad šaltis, ypatingai kada kas turi tankei buti lauke ant šviežio oro, tai permamos to oro ir šaltis dvigubai padidina darbą įkštų ir apšilpnyna. Prėke 50c ir \$1.00. Ant pardavimo aptiekoje. Reikalauk kad duotu Severos. Reikalauk Severos Kalendoriu. Gerai Veikia Greita Pagelba Baisus skaitlius visokių ligų prasideda pilve. Geriausias vaistas ant tokių pilvo ligų, kuris jas prigulindžiai išgydę, yra Severos Kartavynis Pilvui Prieš valgį imtas, duoda gerą apetitą, sustiprina veiksmę kepeniu ir reguliuoja veiksmę viduriu. Galima vartoti jį pasekmingal kaipo šeimyniška gyduoį, nes organizmą kiekvienam sustiprina. Prėke už bonka \$1.00. Daktarizskas patarymas dovanai visiems. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

GARSUSIS NEW YORKO DAKTARAS
Ferdinand Hartmann M. D.

sako:

Jei sergi, nesikankink, bet pribūk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!

Per 30 metų daktaravęs, tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikimą, kurios geriausia gydo žmogaus kūną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke VYRUS, IR MOTERIS ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui praktikavojau Paryžiuje, Londone, Berline ir Peterburge, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžęs iš Europos daktarų bendrovės išrinko savo pirmsėdžin; o dabar užkyriečiu sergančius visokioms ligoms, nes paaaukauju visa savo mokslų sergantiems.

Sveikūs mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes be sveikatos nėra laimės nė darbininkui nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALISKAM MOKSLEI

Tik tie daktarai pasekmingsi išgydo, kurie tūmja į medicinos mokslo progresą, kurie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujausio būdo, nes naujaisi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi ir ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netėmiant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduoles, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMU GYDUOLIUI!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis garsinamų profesoriu, nes tai yra pasamdyti kompanijų šarlatanai kaip ir humbugo Instituto šarlatanai, net numirusi daktarą Kalinsą garsina už savo daktarą profesorių. Žinok gerai, jog geras daktaras niekad už algą nebernaus. Mātant tokias neteisėbes, kad apginti nuo apgavikų, tad pagal prašymą draugų daktarų ir žmonių, kuriuos išgydžiau, kad sergantį žinotų kur atrasti tikrą pagalbą sveikatai, apsigarsinau.

APSIMU JUS IŠGYDYTI

nuo reumatizmo, skaudėjimo snarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedidėjimą vidurių. Galvos skausmą, ėrdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas. Greito pailimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo, slogų, sveikatos nusilpėjimo ir vyriškumo. Greito supykimo, Dypėpėjos, neuralgijos bei nervų ligos; taip pat nuo sauzagystės ir iš to įgautų nesveikumo, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių užsikrečiamų kavarieriškių ligų — nudegimo. Taip pat MOTERŲ: skausmingų ir nereguliarių mėnesinių, baltųjų tekėjimų, gumbų ir visokių moteriškių ligų; nepaisykite, kad kiti daktarai jums nepagalbėjo; aš kad apsiimu tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias ligas. Butų geriau, kad iš karto pas mane atsišauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai, nėra skirtumo kur gyvenai. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumo savyje, aš suprasiu, iširsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausio išradimo, o apturėsi sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitur. Bėdus gydau dovanai!

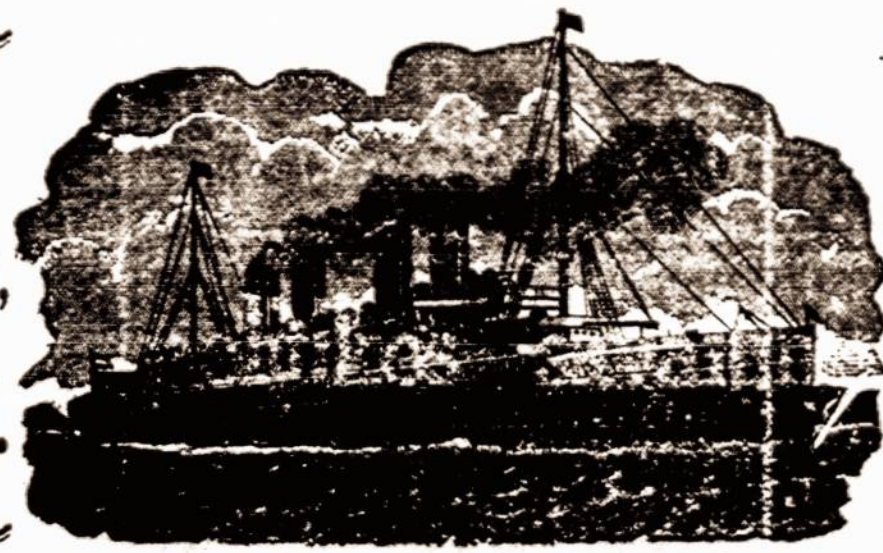
DR. FERDINAND HARTMANN M. D.
218 E. 14-th st., New York City.
I ofisą ateinančius, pirmu kasdien: nuo 12 iki 5 valandai po pietų.
Šventadieniais nuo 11 iki 1 po pietų.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas
120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Ofisas
224 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminėms arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausia nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų ir kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkordžių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikėtus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir ykarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose taip pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas taip pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

224 E. Main Street,
Plymouth, Pa.

Pajeszkamas visada ir visur per kozna

Čystas turkiškas tabakas kuris kvėpimu ramina visus. Paprastai, toki kvapa tur tik brangi cigaretai, kuriu ne koznas gali vartoti. Męs kad ir padarem juos pigesnius, bet visgi tarpe musu rukeju turime daug bagočiu ir geriausiu kritiku tabako—tas aiškiai daveda gerumą

Turkey Red Cigarettes

Tai tik dėl musu tabako puikumo jie buvo parduoti—100 kartu daugiau kaip kokiu kitu—ir tas tik, gerumas tu cigaretetu pavėlija mūm pardavinėti juos dešimtis už dešimtis centu.

Pilnas Kvapėjimo ir Lengvas
TURKEY RED Cigaretai budami pilni puikausio turkiško kvapo, turi visą sunkumą atimta.

Ju sudejimas duoda puikų, net saldų skanumą—tikrai užganedinantį dūmą.

Prezidentas Suvienytų Valstijų ne randa sau geresnių cigaretetų kaip, kurios ir tu gali rukti, Turkey Red Cigarettes.

10c uz 10

Koznam Cigaretu Sztore

Pirk Baxuka Sziandien

Bandik Viena ir Persitikrink Tu Pats

S. ANARGYROS, A Corporation, owned by the AMERICAN TOBACCO CO.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Druti muskulai neatneša naudos, jei Jus Romatizmas kankina. Su PAIN EXPELLERIU jei druzčiai subersti atneš Jum tuoj palengvinimą ir prašalins priežastį skausmų. *Speciali apytikauza uz 50c ir 50c*

ISMOKSI ANGLIŠKA KALBA DOVANAI!

Jei Amerikoje nemoki angliškos kalbos, tai pats žinal, kad esi nebylys.

Bet kiekvienas lietuvis, jei tik nori, gali gerai ir lengvai išmokyti DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytąjį laikraščiui prikals, prisijungiant: \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš šion paminėtų laikraščių: „LIETUVŲ“, „VIENYBĖ“ arba „KOVA“ per metus, taip pat garsiąją didelę knygą, verstą iš prancūzų kalbos Baltramiejaus Naktį, kurios kaina 75c ir taip pat Gramatiką-Mokytoją angliškos kalbos, parašytą visiems gerai žinomam J. LAUKIO. Kaip tik prisius 2 dol. už naują skaitytąjį, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytąjį dauginysi ir lietuviai, kaip ir svetimtaučiai, turėtų gramatiką, išmokyti anglišką kalbą. „RAISTA“ dar galima gauti, siunčiant 1 dol. extra.

J. Naujokas
120 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Ant pardavimo MURINE STUBA.

Labai gražioj, lietuvių apgyventoj vietoj, ant 3 lubų ir sklepas. Mokestis gana prieinama. Asabiškai ar per laišką kreipkitės prie **Martus Realty Co.**
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(Šita Bendrija lietuviška).

Iš Europos nuolatos pareina visokiam pasirinkimui knygy rusiškių, mažarusiškių ir lenkiškių; taipgi gražiausių atvirėlių (post-karčių), lietuviškių ir lenkiškių. Pardoninėjū ir užrašau laikraščius lietuviškus, lenkiškus ir rusiškus, žianyškčius ir iš Europos.

J. MILEVSKI,
120 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Vincas Kaulakis

Prašau drangai atsilankyti į mano dirbtuvę. Atlieku atsakančiai visokius darbus staliorystės ir budavimo; malevoju stubas ir popieruoju. Paleravoju pijauns ir zalatiju. Laikau stiklus. Dirbu dėl kriančių visokias slybatas ir lentutes. Atpdarau paveikslus ir rėmus.
243 Berry st., cor. Grand st., Brooklyn, N. Y.

JEIGU ESI SUŽEISTAS

Dirbdamas fabrike, keliaujant ar dirbant ant geležinkelių arba kasyklose (mainose), tai daziznoki pas mane, nes per mane daugelis žmonių gavo atlygint už jų sužeidimus (koliestvas) nuo vieno kimo iki penkiolikos tukstančių doleriu. Klausdamas pas mane rodos per laišką apie savo sužeidimą (koliestvą) pirmiau aprašyk, kaip nelaimė patiko, per kokią priežastį (priečiną), kelintuose metuose, mėnesije ir dieng ir įdėk už du centu stampą dėl atsakymo, o gausi rodą, kuri Tau bus naudinga. Aš žintams žmonių pagelbėjau sužeidimų reikaluose, pagelbėsiu ir Tau. Jeigu esi sužeistas, tai kuoveikiau duokie man žinia; nesiduokie kompanijai apgaut.

ADRESAS:
JOHN W. SAUKAITIS
87 Nassau st., New York.
TEL. 8357 CORTLAND.

COPENHAGEN SNUFF

GVARANTUOTA SAVO GERUMU IR TYRUMU.

Męs sutinkam apmainyti ant kostumerių kaštų (pagal mūsų prekes) aš pakelį Copenhagen Tabokos ant bent kokios atmainos mūsų tabokų iki tam tikram laikui, jeigu tik taboką nėra sugadinta išėjus iš mūsų dirbtuvės. Tik pilni pakai bus apmainomi ir mums turi but duota žinia ir gautas nuo mūsų sutikimas pirm išsiuntimo.

COPENHAGEN TABOKA yra padaryta iš geriausių senų gardžiai kvėpiančių tabokos lapų, prie kurių yra pridėta tik tokios daly, kurios yra pačiam tabake ir tyri kvapsningi ekstraktai. Taboka užlaiko geresnę tabako dalį, kardiós ir rugščiós tabako daly yra išmestos. Copenhagen Taboka yra geriausia pasaulėj kramtymui ir uostymui.

American Snuff Company

Ši gvarancija yra įdėta į kiekvieną pakelį Copenhagen Tabokos. Prirengimas tabokos yra moksliskas, prilaikytas žmogaus vartojimui. Su tabaku daroma tas pats, kas yra virinimas maistui ir fermentacija vynui. Copenhagen taboka yra vartojama kramtymui. Ji yra sudėta iš mažiausių grudelių, yra stipri ir ilgai skelsia.

Jeigu įsų apielinkės krautuvės jos neparduoda, męs pasiūysime ant paduotų prekių, apmokėję lėšas į bent kokią vietą Survienyotose Valstijose Copenhagen 5-centinį tabaką.

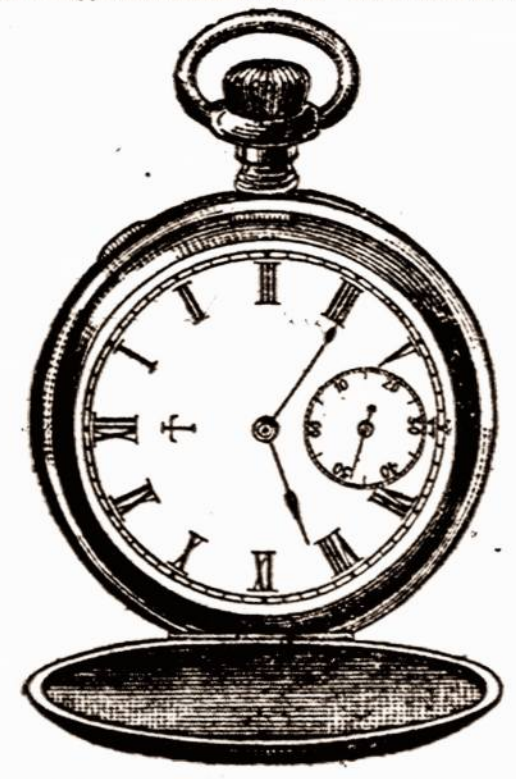
AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

„VIENYBES LIETUVNIKŲ“ AGENTAI.

- W Ssrpalis, Alden, Pa.
- Baltimore, Md.
- J. Luis, 521 W. Baltimore st.
- Lit. National Library, 112 Green st.
- Brooklyn, N. Y.
- E. Fromas, 73 Grand St.
- T. Jarmala, 217 Berry St.
- J. Ambraziejus, 120 Grand st.
- Cambridgeport, Mass.
- S. Grizt, 541 Main St
- P. Bartkevičius, 719 Main st.
- Chicago, Ill.
- Joe. Valmeris 168 W. 18 th st.
- P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
- Elsabeth, N. J.
- Dom. Boczkus, 211 1-st St.
- E. St. Louis, Ill.
- K.J. Baranaukas 452 Collinsville ave
- Easton, Pa.
- Feliksas Raulynaitis, Box 106
- Kenosha, Wis.
- M. K. Petrauskas, 918 Gunie st.
- Montello, Mass.
- B. P. Miškinis, Box 124
- Newark, N. J.
- V. Ambrazevyčia, 178 Ferry st.
- New Britain, Conn.
- M. J. Czeponis, 21 Pleasant St
- J. Mažeika, 28 Connerton st.
- New York.
- J. M. Danielius, 64 Gansevoort st.
- Pittsburg, Pa.
- J G. Miliauckas, % Union Saving Bank.
- Scranton, Pa.
- J. Petrikis, 1514 Ross Ave
- So. Boston, Mass.
- N. Gendrolis, 224 Athens St
- Turners Falls, Mass.
- K. P. Szinkonis, box 671
- Waterbury, Conn.
- J. Zementaukas, 39 W. Porter St.
- Worcester, Mass.
- Chas. Zemašis, 45 Ward st.

BROLIAI, PAS SAVO!

Tikras Lietuviškas Dzegormeisteris ir Auksorius

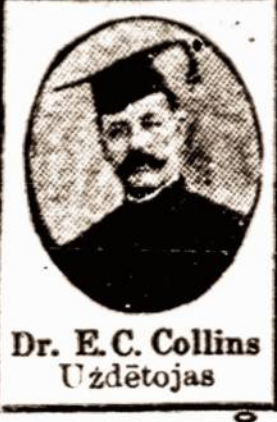
Užlaikau risokių Dzegoreliu, Lencingėliu, Ziedu.
JOSEPH MITKOS
Grand & Bedford ave., Brooklyn, N. Y.
(Naujam Grochowskio name)

SERGEKIS!!!

Sergekis nuo prastų-pigių vaistų, kurnos netikri daktarai siūlinėja!!!

Mat dabar metų laikas, kuriame žinomas labiausiai sergys, todėl vyrai us daktaraiškai ir siūlinėja vaistus be vertės vaistus, kurių iki šiol niekas nežinojo ir vietoje gero, tik daugiau blogo padaro ir kunkia sveikatai labiau nei pati liga.

APGINK PATS SAVE IR ŠEIMYNA. Kiekvienas Lietuvos tugal gūbėtis pats ir savo šeimyną nuo netikrų daktarų, Neapsigauk ir neatsiok ant daktarų, kurie nepatysta ir nieka jų nežinojo ik dakar. Stobukingas daktaras, COLLINS NEW YORK MEDIKAL INSTITUTO, yra visems gerai žinomas pasaulėje. Per 13 metų šioje Institute, išvydė tuksantais Lietuvos, kurie buvo desperacijos apimti; už t. t. kad kiti daktarai nežinojo paslaaptis stobukingųjų vaistų piskirti, tik Institute esanti galejo padėti. Musų tuksantais testamonių, liudyja apie tai. Žinai, kad čionai apturėsi vaistus, kurie rupestingai užrašyti Profesorians šio didžio INSTITUTE, kuris per 13 metų išgydė daug Lietuvos. Jų kiekvienas Lietuvos žino gerai, kas tai yra COLLINS N. Y. MEDIKAL INSTITUTAS ir kvi jį yra geriausias, seniausias, ir tai pirminis INSTITUTE N. Y. vaistų vaistų, kaip vienatinis šalyje, kuristikai gali vadintis COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE. Kiti daktarai garsindami ir kvi žada išgydyti, beabojones nori, kad gautų dirbti po priži ir daktaro COLLINS NEW YORK MEDIKAL INSTITUTE ir patirti paslaaptis, kokie čionai stobukingai vaistai išgydymui sergančių vartojami.

Dr. E. C. Collins Uzdotojas

The Collins N. Y. Medical Institute,
140 W. 34th STREET, NEW YORK.
Kasdien nuo 10 is rytik 5 po p. Svent. nuo 10 ik 1. vak. Ut. ir Pet. 7-8.
Pristusk 10c. markems, apturėsi garsiaja, knyga Dr. E. C. Collins, "Vadovas is Sveikata" parašyta Lietuvoskal.
Dr. S. E. Hyndman, Medical Direktorius.

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviškas

BANKINIS NAMAS

Uzdėtas prieš 21 metus.
KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
805 North Water st., Conneville, Pa.
TAUTIEČIAI!
Jeigu norite siųsti pinigų į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —
Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siūnėm pinigų. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Fiom, Libau ir t. t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigų ir už metus mokam procentą.
Su bent koku reikalu kreipkitės ypatingai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Iszgydytas ISZ 10 METINES RUPTUROS.

John J. Evans, is Wapwalopen, sunkiai dirbantis kalvis parako fabrike, apsako atsitikimą kuris visus užinteresuos.
Perėjo keturi metai Apriliuje k. m. kada atsisaukiau pas Daktara O'Malley in Wilkes-Barre, ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavofingas o su didele nebegele galejau baigt darba. Gydytojai kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didele kvaiystė mislino jog Ruptura duosis išgydint be operacijos (aš esmu priešingas tokioms operacijoms). Po perskaitymu apgarsinimo laikraštyje Berwick, Pa., apie gydyma Rupturos per Daktara O'Malley, nusidaviau in ofisas in Wilkes-Barre, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydys mane is kentėjimo, bet nenorėjau in tai intikėt.
O dabar nežinau kaip išreikšti savo dėkinguma už tai, jog esmu dabar suvis sveikas be jokios operacijos. Nuo keturiu metu nenešiojau joki dirža norint gana sunkiai dirbu, o už ką pirmiausia padėkavoju Dievui, o po tam Daktarui O'Malley Dirželiai niekad neisgydys Rupturos. Kožnas vyras, moterė ar knidiks gali buti išgydyti nuo Rupturos (kuilo) be skausmo ir periskados per mano Kemikš-Elektro Methodą. Aš esmu vienatinis Specialistas ir galiu gvarantyti jog tave išgydysiu is Rupturos. Mano spasabas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie kę šimtai ypatų jau persitikrino, per ką turi pilną tvirtybę prie manęs. Atsiųsk 2c. markę o gausi knygučę su abrozėliais aprašant mano būdą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokėt, tai dnodu ant ismokescio. Prekė užganėdinanti.
Prisjusisk patine markę už 2c. o apturėsi daktaršką knygučią su abrozėliais už dyką.

Dr. O'Malley 158 So. Washington st. Wilkes-Barre, Pa.
Cia rašoma ir kalbama Lietuvoskal ir Lenkiškai.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliskos kalbos mokintu be mokinio (apdaryta) \$1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.
Nanjas Budas mokintis rašyti be mokinio 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundu su paveiksiais (apdaryta) 35 c.
Pinigų sigiskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62, New York City.

Lietuviškas Dzegornikas
Sziuomi užsiimu jau 20 metų.
Užtikrinu visokias raštas laikrodžius, sieninius, pastatomų ir kiseninius vyrtis, na moteris kuo auklines ir stvortis retėdama, visokias tieses, aptiava, aukskarus ir bronzalietes, teigti vėdavonė žiedus, sove du litera, diega, monej meta on vardais dykai. Teigoyt tai sau siu ce viena pamintėm ir n pamintėm diegus. Gausite už ligia prekę sustaškandę rašty.
Norinti užsiorerovot laikrodžį anksat ir aida brin, ar paac: kaucot, tegni pristandis savo ukra adros ir 30 ct. o mee pristatim ant Ekzoreso ir peržiarejas gali užsmokēt pinigus ir pastim.
VINCAS URMANAVICIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
— pas **PETRA A. DRAUGELI**
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepanti cigarai, ir puikys užkandžiai. Salė dėl mitygų ir veseligi. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinū.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephonas 8 S.
P. V. Obiecinas & Co
Cor. 12-th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir stundin pinigus (visas dale svieto. Davernameis (pavedime rastu) atitiktini reikalų su Masko-15m valdžia. Ismainau visokius pinigus ant amerikonskių ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire insurance) ant visokių daktų. Jeigu kurį atkeliavis užsiųskit kasiegarneje, tegu saukiaisi prie manęs, o as jį isliuosoniu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o busite užganėdinū.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROZŲ.
— Darba — atlieku puikiai už priemamą prekę.
Kogeriausia darau naujas skripkas ir taisau.
G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st., du blokal nuo Grand st.)
Geretija vidura nuo 8 ryte iki 6 val. vakare.
Utarnikais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

LIETUVIŲ DAKTARAS.
Daktaras drangysetis: Sv. Jurgio, D. L. K. Gedimino, Sv. Petro ir Povilo
OFISO VALANDOS: TELEPHONE:
8-10 A. M. 1950
1-2 A. M. 1950
6-8 A. M. GREENPOINT.
DR. H. MENDLOWITZ,
271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

New Phone 1284 — R.
PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILISAUSKO.
Geriausia ūžeiga Lietuvos. 14 Mitingams ir Susirinkimams. Priek tam laikau kriaucyste. Sieliuotus siutus dirbu pagal naujusia mada, už priemamą prekę. Reikale nepamirskite savo lietuvų.
243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
Hotelis žemai, o kriaucyste viršų.

GERIAUSIA ŪŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

PUIKIAUSIA ŪŽEIGA LIETUVIAMS
Union City, Conn., pas
ANTANĄ KULVINCKĄ
Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Du bilijardai zobovoms.
68 Anderson st., Union City, Conn.

Rinkit labiausiai, už 25 centų dovaniu bontka deginamą.
H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St.,
Telephonas 1103 Wamburk.
WHISKEY
12 dideliu ir 12 mažų, PRIETELIAI LIETUVIAI

SKAITYK O ZINOSI VISKA.
Jagu neturi mano katalogą rašyk šedien o apturėsi geresnių armonikų, skripkų, klarnetų, trūbų, koncertinių ir daugybę kitokių muzikalių instrumentų. Cisto aukso 14 K. Siūpinių žiedų, dziggorių, lenčių, apikvų, kolektų, kompasų aukšnių ir paauksuotų gerų britvų, visokio skriaus drukavojimo masyukių, alburnų portretam, revolverių, šaudyklių, gumintų lieterių, adresam pecečių, istorišku ir maldaknygų koku tik randasi Lietuvoskal kalbol, grazių popierų dėl rašimo gramatų su puikėusiais apskaitymais ir dainoms su drukuotais oplink konvertais tužinas už 20c 5 tužinai už \$1.00, 1000 už \$3.00. Lietuvoska biblija arba šventas raštas seno ir naujo testamento Lietuvoskom literom puslap. 1127 drucei abdarita, prekė su pristatimu \$3.00. Elektrikinis žiedas no reumatizmo, sudrūtinimo knipo, atgalvinimo kraujo, sutalidimo nervu ir daugybę kito kitų ligų. Tukstantai žmonių dėkavoja už išgydyma. 14 K. paauksuotas ant 20 metų prekė \$3.00, prasto \$1.00. Prisiųskite savo tikrą adresą ir už 5c. markę o apturėsi šio meto katalogą dykai su 450 paveiksiais ir 1000 naudingų daktų. Stornikam, agentam ir pedhoriam parduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaudami viska pas tikrą lietuvį gausite, teisingus tavorus.
Adresuokite: **K. WILKEWICH,** 112 Grand St, Brooklyn, N. Y.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578 M.
Dr. Albertas Kauffman
Gydytojas iš seno krajaus.
Specijalistas nuo visokių ligų.
Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų, moterų ir kudikių ligas.
Galima snsišnekėti Lietuvoskal, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.
VALANDOS PHEMIMO.
nuo 8 iki 10 is ryto, no 2 iki 4 po piet no 7 iki 9 vakare.
No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

Lietuviškas Ziegormeistras.
Sziuomi užsiimu jau 18 metų.
Prancūz visiems Lietuvos, kad uždešan didelę krautuve visokių dziggorių ir žiedų, kęso tai, lakrozidžių vienikų, kiseninių cisto auksu vyrų ir moteriskų su gražiom kviet-koms ir t. t. Jeokis žiedų siūbinių ir šep nesot vaikams ir merginoms s diešiam pasidimime ir už priemamą prekę **VISOKIŲ MUZIKOS INSTRUMENTŲ.**
Skripkų, armonikų, strunų, klarnetų, britvų, drukuojam masykių ir parsonų. Taipogi dziggorių ir žiedų.
M. MINKUS,
kampus Hancock ir
236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Daktaras Tiesų, Julian
Czupka.
Adwokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien.
138 S. Washington Ave. Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairs, pa liudyjimms (doviernastis) išrupinu Rosjoj ir Lietuvo.

Skaitykite ir temykite!
Vienas žodis protingam gerians kaip dešimis žodžiu neprotingam. Laikykitės seno aptiekoriaus, senei žinomo visiems po šiokiu adresu:
H. A. Medoff,
151 Metropolitan Avenue, BROOKLYN, N. Y.
Vienas senas prietelius gerians už du nanjų. Pas mane visada galite gauti **EUROPIŠKAS IR AMERIKONISKAS GYDUOLAS** už pigiause prekę.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
East Main st., Plymouth, Pa.
KAPITOLAS.....100.000
PERVIRŠIUS.....60.000
Tris procento mokame ant padėty pinigų. Bus ismokėta ant kiekvieno perreikalavimo. Geriausia užtikrinta urėdiska banka.
John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-President.
G. N. Postlethwaite, Kasierius.

Antanas Staszauckas.
Lai kaip puikioje vietoje Salinas, užtikrinu stv daktus gerimus ir kvėpandis Cigaras. Lietu viai nepamirskite atsiųskiti pas savo vientautį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir B
KANT PLYMOUTH PA.

Jonas S. Lopatto,
Atorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis adwokatas pabūgęs Peansylvanijos Universitete), užsiama varymu provy vi suose trismuose.
Ofisas ruanose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA.
Telephonas nanjas Office 87
Residencijos 1282-R.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siūnėm pinigų į visas vieto dalyis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau **HOTEL**.
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

PUIKUS HOTELIS
Andrius Milisausko
Visada šaltas alus, skani arielka, belius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę is kitur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešal Central Dypą

LIETUVIŠKA KARČIAMA
A. ADŽGAUCKO,
palei Lietuvoska bažnyčia,
Plymouth, Penn'a.
Skanus alus, puikiausia arielka, visokis vynas, porteris, elius ir kvepianti cigarai.
Atsilankykite pas seną biznierių ir visiems pažįstamą **A. Adžgancką.**

Naujausiai išfirti vaistai.
Piaukų sulaukymui ir atsigalimui, no paupėkų, spūgų, niežulio, egzemos, keloto paridatų gyduoles ir grymo būdai. Geriausia gyduole no prakratavimo ir smirdžimo kojų, atleidimui paliesę kojų, kę Vokietijos armijoje kareiviai vartoja pagal formi. Prof. Brundzos Gyduoles yra avarantuos Vaistų ir Maisto tiesų chemijos biure Washingtone, per patį esų vaistų isradėdę su pagerinimu ir daddėjimu substantijų visizskai neuzkenkiančių sveikatai ir sistemai; joko nepai buti perojas, tas atviruota magų prietoga ir azios szalies įstatymais. Taipgi isatigime pliczias informacijas, kaip sustabdyt silpnika planų ir atauginti ant iszaplikusios galvos, kaip iszgydyti ir isznakinti pleiskanas, papucukna, dervines, niežulį, egzema ir kitas odoe-akuroe ligas, ant kurių mes esame specialistais su savo gyduolėmis. Bus iszgytas jums iszaleskinimai ir darodymai, kaip ezimali tukstantočių iszgydydę. Aprašyk istoriją savo ligos, o gausi visokias codas dykai. Šeto szios informacijas ir taip kiekvienam reikalingos, todėl lin. ezina, kad jos rasit kožame name, spausgotų žmones nuo apgaviciu ir suozdytų ezintis dolerų.
Magų biuras su krautuve stardas nuo 10 ryte iki 8 vakare kožna diena. Visoms ezventomis ilioomnis uzdevata. Ateikite ar raszykite umai pdešimti divocetine stampą ant iszsiuntimo #100 idų rodų.
Prof. J. M. Brundza & Co.
990 Broadway, B'klyn, New York.

JOS. ANDRIUSZIS
Sinclair House,
Didžiausias ir puikiausias saliu mas, geriausia ūžeiga lietuviams
85 N. Main St. PITTSTON, PA.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovanois
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDŲ ir tt.
Turit už garbę apreikzti guodintiemis Kunjgams ir guodint Dragystėms, kad azs dirbu visus augszciaus pamintus dzig sus Piglause, Telingiausiet ir Geriausiet, nes per 30 metų ezsiindama iszdirbimais gijau geriausę praktikę ir dėl to gali viską padirbt pigiau ir geriau ne gę kiti fabrika.
Su guodine
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

ZMIJEJCZNIK
TOLIAUSIA NUIEISI.
SU DIEVU IR TEISYBE
Geriausias Linimentas arba **PAIN EXPELLERIS** ant svieto nuo visokių **GALVOS** skaudėjimų, **KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPES, SAUSGELIŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.**
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįškok rodos pas kokius nemokitus žydėlius ar kryziokus savo priepoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų gryny ir gydančių vaistų — pas **ALBERTA G. GROBLEVSKI,** Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškai ir Lietuvoska gyduolų“, o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.
Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai pandasi ant svieto taip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moterų.
„Lenkiškai—Lietuviški“ vaistai jau tukstantis padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai **SLAPTAS** ligas gydomė ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti
Delto jeigu trokšti tikros gyduojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiskiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centų ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigaileisi.
Adrisuok:
Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Telephone 1235-5
Nik. P. Zelwis
LIETUVIŠKAS GRABORIUS
Išbalsamutojos ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuviams, veselioms ir krikščionims.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

HOTELIS VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios ariekos, vyno, skanus aluči, porterio ir kvepanti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šep susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas vaitietį **VINCĄ DAJNĮ.**

